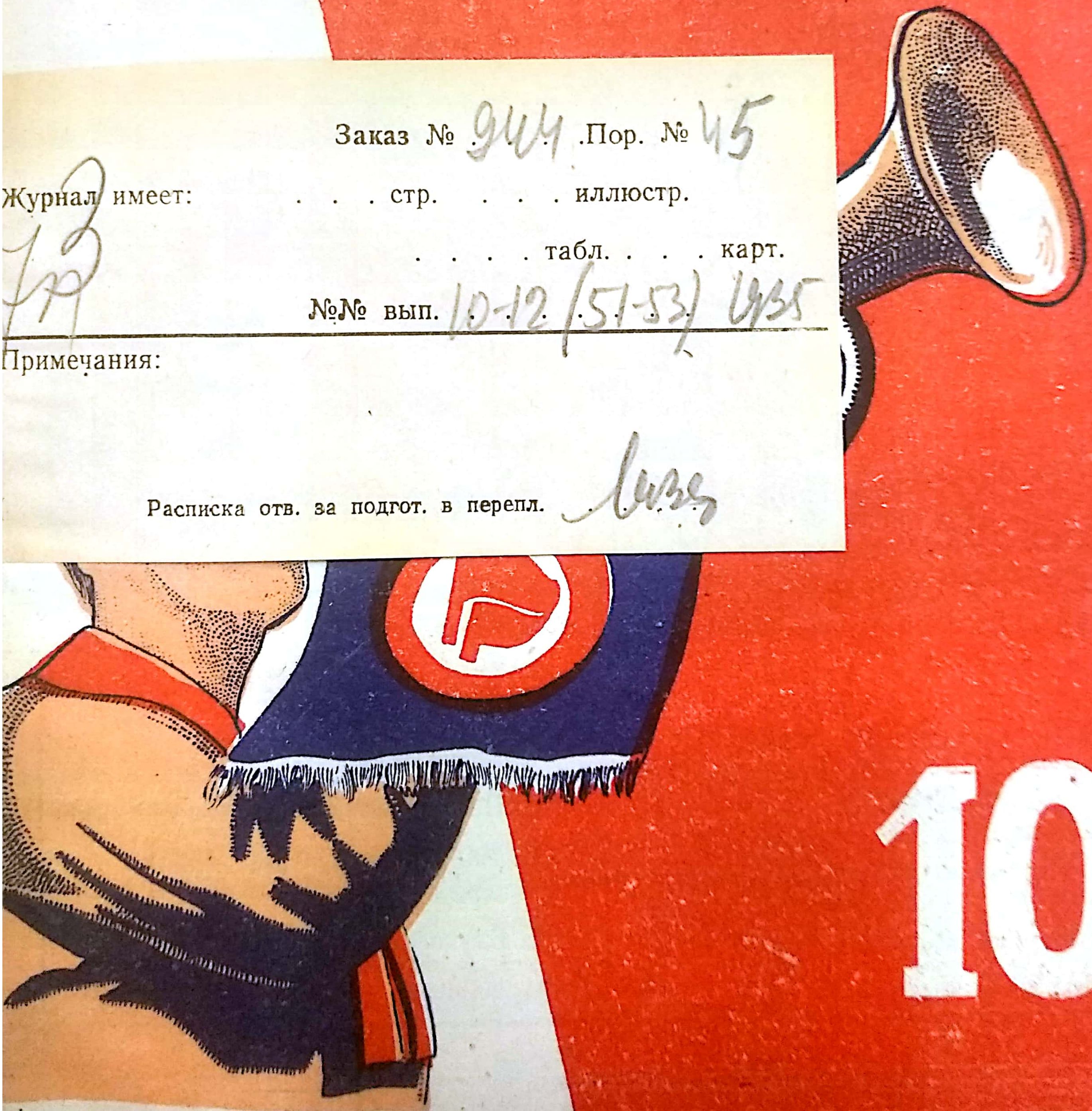
ΠΙΟΝΕΡΟΣ

10

ΟΧΤΟΒΡΙΣ 1935

ΠΙΟΝΕΡΟΣ

10

ΟΧΤΟΒΡΙΣ 1935

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ςελ.

1. Ι πρότι ςινάντιςι τυ Β. Ι. Λένιν με τον Ι. Β. Στάλιν 1
2. Ικόνες τυ Οχτόβρι 2
3. Οχτόβρις τυ 1917 4
4. Μ. Β. Φρύνζε 7
5. Κάτο απτι ςιμέα τις Κομιντέρνας 12
6. Ο οδιγιτίς (πίιμα) . . . 16
7. Ο χοριάτις κι' ο αφέντις (παραμίθι) 17
8. Ι μιτέρα 19
9. Ι τεχνιτί αναπνοί (θεατρικό έργο) 20
10. Μίθι τυ Εςόπυ 24
11. Ι περιπέτιες τυ Μιυνχάυζεν 26
12. Ι μαιμύ κε τα γιαλιά (μίθος τυ Κριλόφ) 30
13. Περιςτατικό μ' ένα φίδι . . 31
14. Καρίδας 32

СОДЕРЖАНИЕ

стр.

1. Первая встреча В. И. Ленина с И. В. Сталиным . 1
2. Картины Октября . . . 2
3. Октябрь 1917 г. 4
4. М. В. Фрунзе 7
5. Под знаменем Коминтерна 12
6. Водитель (стих) 16
7. Мужик и барин (сказка) . 17
8. Мать 19
9. Искусственное дыхание (пьеса) 20
10. Басни Эзопа 24
11. Приключения Мюнхаузена 26
12. Мартышка и очки (басня Крылова) 30
13. Случай со змеей 31
14. Каридас 32

ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΙΣ ΤΑΚΣΙΣ ,ΝΑΣΕ ΕΤΙΜΟΣ!

ΠΙΟΝΕΡΟΣ

ΠΙΟΝΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

= ΟΡΓΑΝΟ ΤΥ ΟΠΚΟΜ =
= ΤΥ ΚΟΜΣΟΜΟΛ ΤΥ ΟΟΝ ΜΠΑΣ =
= ΚΕ ΤΥ ΛΚΠ ΤΙΣ ΥΣΣΔ =

ΧΡΟΝΟΣ Γ' (Ε') ΑΡΙΘ. 10(51

ΟΧΤΟΒΡΙΣ 1935

Το Δεκέμβρι τυ 1905 στο Γέμερφορς (Φινλανδία) μαζεφτίκανε ι μπολσεβίκι σε σινδιάσκεπσι. Σ' αφτί τι σινδιάσκεπσι ίρθε στο Λένιν ένας απτυς αντιπροσόπυς. Γνοριστίκανε. 'Ιτανε ο σ. Στάλιν.

'Ετσι πρότι φορά αντάμοσε ο Βλαδίμιρ Ιλίτζ το μεγάλο-τυ μαθιτί.

Περάσανε δόδεκα χρόνια. Πριν απτον Οχτόβρι ο Λένιν αναγκάστικε να κριφτί απτυς εχτρύς. Στιν Πετρύπολι έμινε ο σ. Στάλιν. Ο Ιλίτζ έγραφε στο Στάλιν γράματα. Κε ι διο καθοδιγύσανε τιν προετιμασία τις εκσέγερσις.

'Αρχισε ι εκσέγερσι. Ι εργατικί τάκσι πίρε τιν εκσυσία στα χέρια-τις. Νίκισε ι επανάστασι. Κε νίκισε γιατί οδιγύσαν τυς εργάτες στι μάχι το δοκσασμένο κόμα τον μπολσεβίκον κ'ι αρχιγί-τυ—ο Β. Ι. Λένιν κε ο Ι. Β. Στάλιν.

Περάσανε ακόμα δεκαεφτά χρόνια. Πέθανε ο Λένιν. Μα ο Στάλιν, ο καλίτερόςτυ μαθιτίς, μας οδιγί από νίκι σε νίκι. 'Εκανε τι χόρα-μας χαρύμενι, ζοιρί κε ανίκιτι. Κ'ι εργαζομένι όλυ τυ κόζμυ με αγάπι επαναλαβένυν τα διο μεγαλιόδικα ονόματα: ΛΕΝΙΝ κε ΣΤΑΛΙΝ.

ΙΚΟΝΕΣ ΤΥ ΟΧΤΟΒΡΙ

ΜΕ ΤΑ ΤΥΦΕΚΙΑ ΣΤΑ ΧΕΡΙΑ, ΤΑ ΦΙΣΕΚΙΑ ΣΤΙ ΜΕΣΙ — ΕΤΣΙ ΠΙΓΕΝΑΝ Ι ΚΡΑΣΝΟΓΒΑΡΝΤΕΙΤΣΙ ΣΤΟ ΧΙΜΕΡΙΝΟ ΠΑΛΑΤΙ, ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΥΣ ΓΙΥΝΚΕΡ.

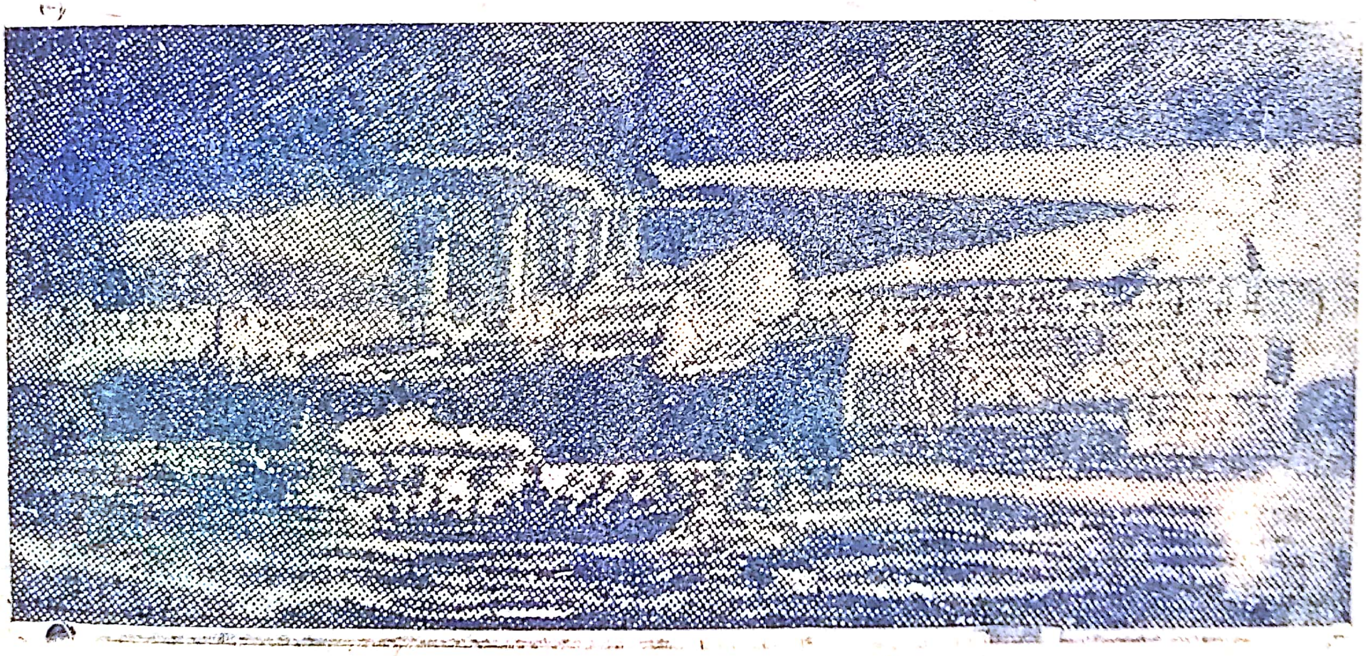

ΠΑΡΑΔΙΝΟΜΑΣΤΕ, ΣΑΣ ΔΙΝΥΜΕ ΛΟΓΟ ΤΙΜΙΣ, ΟΤΙ ΔΕ ΘΑ ΣΙΚΟΣΥΜΕ ΤΑ ΟΠΛΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΝ ΕΚΣΥΣΙΑ ΤΟΝ ΕΡΓΑΤΟΝ, — ΛΕΓΑΝΕ Ι ΓΙΥΝΚΕΡ, ΣΙΚΟΝΟΝΤΑΣ ΠΑΝΟ ΤΑ ΧΕΡΙΑ-ΤΥΣ. ΤΥΣ ΑΦΙΣΑΝ, ΓΙΑΤΙ ΕΔΟΣΑΝ ΛΟΓΟ ΤΙΜΙΣ. ΑΦΤΙ ΑΠΑΤΙΣΑΝ ΤΥΣ ΕΡΓΑΤΕΣ, ΝΑΦΤΕΣ ΚΕ ΣΤΡΑΤΙΟΤΕΣ, ΠΥ ΤΥΣ ΛΙΠΙΘΙΚΑΝ.

ΙΚΟΝΕΣ ΤΥ ΟΧΤΟΒΡΙ

Ι ΙΣΟΔΟΣ ΤΥ ΣΜΟΛΝΙ. ΑΠΤΟ ΣΜΟΛΝΙ ΤΟ ΜΠΟΛΣΕΒΙΚΙΚΟ ΕΠΤΕΛΙΟ ΜΕ ΤΟ ΛΕΝΙΝ ΚΕ ΣΤΑΛΙΝ ΕΠΙΚΕΦΑΛΙΣ ΚΑΘΟΔΙΓΥΣΕ ΤΙΝ ΕΚΣΕΓΕΡΣΙ. ΣΤΙΝ ΙΣΟΔΟ ΤΥ ΣΜΟΛΝΙ ΣΤΕΚΥΝΤΕ Ι ΚΡΑΣΝΟΓΒΑΡΝΤΕΙΤΣΙ. ΙΝΕ ΕΤΙΜΑΖΜΕΝΙ ΓΙΑ ΜΑΧΙ.

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ «ΑΒΡΟΡΑ» ΤΙ ΝΙΧΤΑ ΤΙΣ ΟΧΤΟΒΡΙΑΝΙΣ ΕΚΣΕΓΕΡΣΙΣ.

ΟΧΤΟΒΡΙΣ ΤΥ 1917

Στι Ροςία νκρεμίςανε τον τςάρο. Μα ο πόλεμος κςακολυθύςε. Ι εργάτες κ' ι χορικί πεθένανε μέςα ςτα χαρακόματα.

Τότε ο Λένιν ίςτερα από 10 χρόνια εκςορία, γίριςε πάλι ςτι Ροςία. Στο ςιδεροδρομικό ςταθμό τον ςιναντίςανε νάφτες κε ςτρατιοτικά αποσπάζματα — επίτιμι φρυρά. Ι εργάτες κ' ι εργάτριες τον εργοςτάςιον τις Πετρύπολις βαςτύςανε τα χέρια-τυς κε ςχιματίςανε αλιςίδα ολόγιρα ςτο Λένιν.

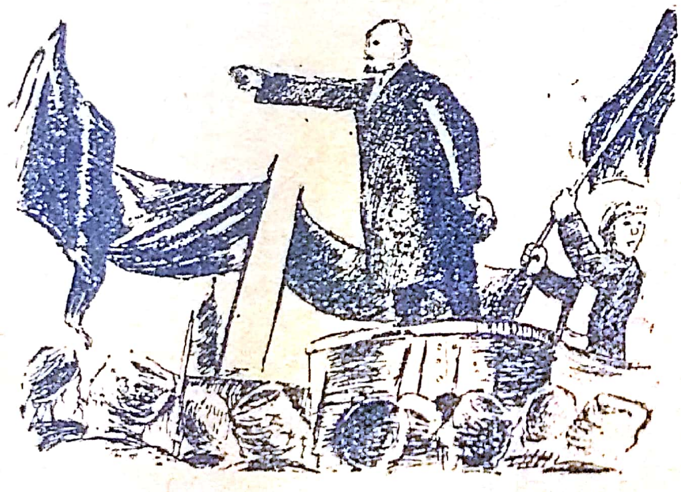
Βγάλανε το Λένιν απτο βαγόνι πάνο ςτα χέρια-τυς. Τον περίμενε ένα θορακιζμένο αφτοκίνιτο.

Μπίκε ςτιν πόλι. 'Εφενκε το δρόμο-τυ μια μεγάλι αχτίδα απτο πρόιν τςαρικό φρύριο Πετροπάβλοφςκ. Ολόγιρα ςτεκόντανε πικνές ςιρές κόζμος κε τραγυδύςανε το «Ιντερνατςιονάλ».

Το θορακιζμένο αφτοκίνιτο πίγενε προςεχτικά κε πολί αγάλια. Ο Λένιν ςτεκότανε πάνο ςτο θορακιζμένο αφτοκίνιτο κε έβγαζε ςίντομυς λόγυς για να τον ακύςυν όλι. 'Ελεγε: «Δεν πρέπι να ίνε ο πόλεμος. Πρέπι να γίνι επανάςταςι».

Το Σοβιέτ τον εργατόν κε ςτρατιοτόν αντιπροςόπον ςινεδρίαζε αδιάκοπα μέρα νίχτα. Ι κόκινι πίρανε το φρύριο Πετροπάβλοφςκ κε πιροβολύςανε με τα κανόνια το Χιμερινό παλάτι.

Το κόκινο πολεμικό καράβι «Αβρόρα» γίριςε τις μπόκες τον κανονιόν ςτο Χιμερινό παλάτι. Στο παλάτι βριςκόντανε ι άςπρι. Σε κάθε

Χαρακόματα—οκοπι.
Εκςορία—ιζγνάνιε.
Επίτιμος—ποτζότνιι.
Θορακιζμένος—μπρονιρόβανιι.
Σίντομος—κράτκιι.
Μπόκα—ντύλο.

παράθιρο τυ παλατιύ ίτανε ένα πολιβόλο. Ι ιπυργί-καπιταλιστές κόθικαν στιν πιο απομακριζμένι κάμαρα.

Εκίνο τον κερό ο Λένιν στο Σμόλνι στι σινεδρίασι τυ σοβιέτ τις Πετρύπολις έλεγε:

—Ζίτο ι πανκόζμια κινονικί επανάστασι!

Ι όρα 2 τι νίχτα πίρανε το Χιμερινό παλάτι.

Στιν Πετρύπολι ερχότανε ο στρατιγός Κράσνοφ με τα σιντάγματά-τυ για να βοιθίσι τυς άσπρυς.

Ο Λένιν έδινε διαταγές: αμέσος να σκάπσυνε χαρακόματα, να σπάσυνε τις αποθίκες, όπυ ίνε τα φτιάρια κε ι καζμάδες, να πάρυνε απτα εργοστάσια σιρματόπλεγμα, να σταματίσυν στυς δρόμυς τυς αμαξάδες, να πάρυνε τ'άλογά-τυς, να φέρυν στυς στρατιότες απτο εργοστάσιο τον κανονιόν 40 κανόνια. Ροτύσε: «Αν φέρανε φαγόσιμα στυς στρατιότες. Αν φάγανε καλά ι στρατιότες».

'Ελεγαν στο Λένιν: «Ο στρατιγός κάνι επίθεσι, το άσπρο θορακιζμένο τρένο «Ατσάλινι χελόνα» μας χτιπάι έφστοχα...Δεν έχυμε κανόνια...»

Τότε ο Λένιν πίγε στο εργοστάσιο τυ Πυτίλοφσκ, όπυ ι εργάτες μέρα κε νίχτα βιαζότανε να φτιάσυνε το κόκινο θορακιζμένο τρένο.

Τυς άσπρυς τυς αποκρύσανε.

Ο Στάλιν γίρισε απτιν τσαρικί εξορία, απτο κράι τυ Τυρυχάνσκ. Ο τσάρος πια δεν ιπίρχε, μα στι θέσι τυ τσάρυ ίτανε ι κιβέρνισι τον καπιταλιστόν. Ι εργάτες βγένανε στυς δρόμυς με τα σινθίματα: «Κάτο ι ιπυργί καπιταλιστές!»

Ι κόκινι στρατιότες μαζεφτίκανε στις πλατίες κε φονάζανε: «Τα όπλα-μας ίνε έτιμα. 'Ολι ι εξυσία—στα σοβιέτ!»

Ι νάφτες μιλύσανε στο πλίθος, στα μίτινκ: «Σίντροφι, ας το ξέρετε: ο στόλος τις Βαλτικίς ίνε με το μέρος τον μπολσεβίκον».

Ι νάφτες τελιφονύσανε στο μπολσεβίκικο επιτελίο, στο Στάλιν: «Κατεβένυμε σε διαδίλοσι με τα όπλα».

Εκίνο τον κερό ι άσπρι κιβέρνισι γίρεβε το Λένιν, γιατί ο Λένιν έλεγε:

'Ολι ι εξυσία—στα σοβιέτ.
Γι—στυς χορικύς.
Πσομί—στυς πιναζμένυς.
Ιρίνι—στο λαό.

Ιπυργός—μινίστρ. Στρατιγός—γενεράλ. Καζμάδες—κίρκι. Αποκρύσανε—οτμπίλι.

Τότε ο Στάλιν απέτιςε: Να κριφτί ο Λένιν για λίγο κερό. Ο Στάλιν έγραφε. «Ν' αντικαταςτίςυμε τιν κιβέρνιςι τον καπιταλιςτόν με τιν κιβέρνιςι τον εργατόν κε χορικόν».

Ο Στάλιν έλεγε: «Να οπλιςτόμε. Να προετιμαςτύμε».

Στυς δρόμυς αρχίςανε ι μάχες τον άςπρον ενάντια στυς κόκινυς.

Οδιγύςε τιν εκςέγερςι ι μπολςεβίκικι πεντάδα: ο Στάλιν, Σβερντλόφ, Μπυμπνόφ, Ντζερζζίνςκι, Υρίτςκι.

Ι εργάτες τις Μόςχας μαζεφτίκανε στις άκρες τις πόλις κε οπλιζόντανε μ' ότι βρίςκανε.

Στο κέντρο βριςκόντανε ι άςπρι. Ι άςπρι ίχανε θορακιζμένα αφτοκίνιτα κε μιδροβόλα, ι τενίες τον πολιβόλον ίτανε στιβαγμένες.

Το οπλοςτάςιο τυ Κρεμλίνυ ίτανε γιομάτο από όπλα. Μα στι φρύριςι τυ Κρεμλίνυ ίτανε ι στρατιότες τυ 56-τυ ςιντάγματος τυ πεζικύ. Ι στρατιότες περάςανε με το μέρος τον κόκινον. Ο άςπρος ςινταγματάρχις ίπε να φρυρίςυν ι γιύνκερ. Ι στρατιότες αρνιθίκανε κε βάλανε 12 πολιβόλα στις πίλες τυ Κρεμλίνυ. Περίμεναν τιν κόκινι βάρδια. Τρις μέρες φρυρύςανε στο ίπεθρο. Χιόνιζε. Το χιόνι έπεφτε με μεγάλα κομάτια. Ι μανδίες-τυς έγιναν μύςκεμα. Ι βάρδια δεν ερχότανε. Ι άςπρι κόπςανε τα τελιφονικά ςίρματα. Επιτέλυς ι άςπρι μπίκανε μ' απάτι στο Κρεμλίνο. Διόκςανε τυς στρατιότες πυ ίτανε στο όπλοςτάςιο κι' άρχιςαν να τυς πιροβολύν με τα πολιβόλα από τρις μεριές.

Μα για να βοιθίςυν τυς κόκινυς ερχόντανε στι Μόςχα τα εργατικά αποςπάζματα απτιν περιφέρια. Ι Τύλα έςτιλε πολιβόλα. Τότε ι κόκινι άρχιςαν να βομβαρδίζυν το Κρεμλίνο. Στο Κρεμλίνο ι γι έτρεμε απτυς πιροβολιζμύς. Ι άςπρι δεν ίχανε πυ να πάνε. Ι γιύνκερ δοκίμαςαν να βγύνε απτις πίλες τυ Σπαςκ. Μα στις πίλες τυ Σπαςκ ερχόντανε απτι Βάρβαρκα ι εργάτες τυ Ρογοζζςκο-Σίμονοβςκ. 'Ετρεκςαν στις πίλες τυ Μποροβίτςκ, μα ι εργάτες τυ Ζαμοςκβορέτζιε δεν τυς άφιςαν να περάςυν. 'Ιςτερα απτις πίλες τυ 'Ιβερςκ μπίκε στιν πλατία ι Κόκινι Πρέςνια. Ι άςπρι παραδόθικαν. Το Κρεμιλίνο κατελίφθικε.

Ενοπλος — βοορυζζόνιι.
Μιδροβόλο — μπομπομιότ.
Σίνταγμα — πολκ.
Σινταγματάρχις — πολκόβνικ.
Μανδίας — ςςινέλ.
Παραδόθικαν — ςντάιλς.
Σιρμα — πρόβοντ.
Απλοςτάςιο — αρςενάλ.
Κατελίφθικε — βζιάτ.
Πίλες — βορότα.

ΓΟΛΥΜΠΕΦ

Μ. Β. ΦΡΥΝΖΕ

Αφτό έγινε το καλοκέρι τυ 1905. Μόλις τέλιοςα το ςκολιό τυ χοριύ. Κατικύςα στο χοριό Σκαριάτιχα τυ Σςύιςκι υγέζντ τις γυμπέρνιας Ιβάνυβο-Βοζνεςένςκ.

Μια φορά το βράδι κάπιος χτίπιςε στο παράθιρό-μας. Ο μεγαλίτερός-μυ αδερφός Βάνιας βγίκε στο δρόμο. Από περιέργια πίγα κατόπι-τυ. 'Εκςο κάτο απτα παράθιρα ίτανε διο άνθροπι: ο Σοκορνόφ απτο χοριό Πορέτζιε κ' ένας άλος χαμιλός νεαρός άνθροπος με άςπρο καςκέτο. Δεν τον ίκςερα. 'Ελεγε ςιγά στο Σοκορνόφ.

Ο ςιν. ΦΡΥΝΖΕ ΣΤΟ 1904

— Μι λιζμονάς, ότι πρέπι να μιράςυμε γλίγορα τι λιτερατύρα, μετά τρις μέρες θα οργανόςυμε μίτινκ στο χοριό Τςαρςκ.

— 'Ολα θα τα κάνυμε, Αρςένι,—ίπε ο Σοχορνόφ.

Αρςένις ίταν ο Μιχαίλ Βαςίλιεβιτς Φρύνζε. Γενίθικε στο 1885 στιν πόλι Πιςςπέκ τις Κιργίζικις ΑΣΣΔ. Αφτί ι πόλι έχι τόρα το όνομα τυ επαναςτάτι Φρύνζε.

Ο πατέρας κ'ι μιτέρα τυ Φρύνζε ίτανε χορικί. Ο πατέρας-τυ ίτανε βοιθός γιατρύ κε πέθανε, όταν ο Μίςςας ίτανε ακόμα μονάχα δόδεκα χρονό. 'Ιςτερα απτο θάνατο τυ πατέρα-τυ ι ικογένιά-τυς ζύςε φτοχικά. Κάποτε δεν ίχανε με τι ν' αγοράςυνε κεριά κε τα πεδιά-τυς ίτανε αναγκαζμένα να μαθένυνε με το φος μιας μικρίς λαμπίτςας, πυ τιν έφτιαςαν ι ίδιι.

'Ιχε ςίντροφο, πυ το επίθετό-τυ ίτανε Συκόνκιν, από φτοχί ικογένια, φορύςε ένα μπαλομένο ςακάκι. Ι διέφθινςι τυ γιμνάςιυ κε μερικί δαςκάλι στραβοκίταζαν τυς φτοχύς μαθιτές. Πιο πολί δεν αγαπύςε το Συκόνκιν ένας νεαρός κομπςεβόμενος δάςκαλος, πυ τυ έδοςε το όνομα Τριαπίτζκιν.

— Λιπόν, κίριε Τριαπίτζκιν... Απαντίστε, Τριαπίτζκιν... Καθίστε, Τριαπίτζκιν.

Ο διλός Συκόνκιν ςύφρονε κε ςόπενε. Απτις κοροιδίες ίθελε να κλάπςι, μα δεν απεφάςιζε να διαμαρτιριθί.

Ο Φρύνζε πίρε το μέρος τυ ςιντρόφυτυ. Μια φορά ο δάςκαλος άμα άρχιςε:

— Λιπόν, κίριε Τριαπίτζκιν...

— Ο Φρύνζε ςικόθικε όρθιος κε αποφαςιστικά δίλοςε:

— Το επίθετό-τυ ίνε Συκόνκιν κ' εμίς διαμαρτιρύμαςτε ενάντια ςε τέτιες κοροιδίες...

— Διαμαρτιρύμαςτε, διαμαρτιρύμαςτε, — τον ιποστίριξαν όλι ι ςίντροφί-τυ.

'Εγινε ςκάνδαλο. Ο Φρύνζε αναγκάςτικε να καθίςι στιν ιρκτί, μα το Συκόνκιν δεν τον ονομάζανε πια Τριαπίτζκιν.

Στις ανότερες τάξεις ο Φρύνζε αγαπύςε τι φιςιογνοςία, προπάντον, τι βοτανικί. 'Ενα καλοκέρι πέραςε πεζός περιςότερο από χίλια χιλιόμετρα, μάζεψε κε ξέρανε μιάμιςι χιλιάδα διάφορα φιτά.

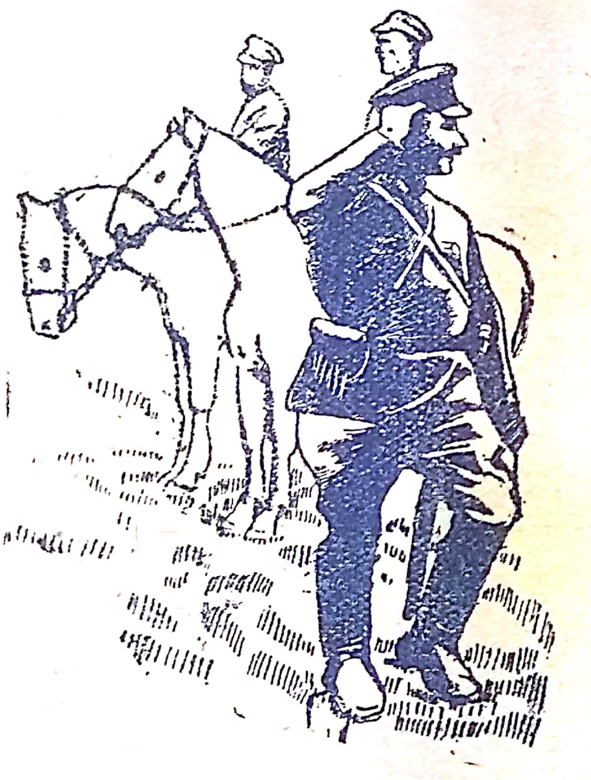
Περιέργια—λιυμποπίτστβο. Καςκέτο—φυράζζκα. Κομπςεβόμενος—στζεγολέβτιι. Διαμαρτιρύμαςτε—προτεςτύεμ

Ι σπυδί τον φισικόν επιστιμόν τον οδίγισε στι σκέπσι, ότι ι θρισκία ίνε απάτι. Ι μιτέρα-τυ κε ι γνόριμί-τυ θάβμασαν πολί όταν μια φορά αποφασιστικά ίπε:

— Δεν ιπάρχι θεός, αφτά όλα τάβγαλαν ι παπάδες.

'Αμα τέλιοσε το γιμνάσιο, ο Φρύνζε πίγε στιν Πετρύπολι κι' άρχισε να σπυδάζι στο Πολιτεχνικό ινστιτύτο. Στιν Πετρύπολι γλίγορα γνορίστικε με τυς επαναστατικύς ομίλυς κε μπίκε στο κόμα τον μπολσεβίκον.

Γλίγορα τον αρεστάρανε, μα τιν πρότι φορά τον ίχανε φιλακιζμένο λίγο κερό. 'Αμα βγίκε απτι φιλακί, το κόμα τον έστιλε στο εργατικό ραιόν τυ Ιβάνοβο-Βοζνεσένσκ για επαναστατικί δυλιά.

Ο σιν. ΦΡΥΝΖΕ ΣΤΙΝ ΠΑΡΕΛΑΣΙ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ 1925

Κάτο απτιν καθοδίγισί-τυ στο 1905 οργανόθικε στο Ιβάνοβο-Βοζνεσένσκ μια γενικί απεργία. 'Ολες ι μεγαλίτερες επιχιρίσις τυ Ιβάνοβο σταμάτισαν τι δυλιά-τυς. Με τι βοίθια τυ Μ. Φρύνζε οργανόθικε το πρότο στιν ιστορία Σοβιέτ τον εργατόν αντιπροσόπον στο Ιβάνοβο-Βοζνεσένσκ.

Ι χοροφίλακες κ' ι αστινομικί με κανένα τρόπο δε μπορύσαν να πιάσυν τον Αρσένι.

Βράδι. Στι Σσύια, στιν κάμαρα τυ εργάτι Λιτζάεφ πέφτυν να κιμιθύν. Ι γινέκα τυ Λιτζάεφ βάζι τα πεδιά να κιμιθύν κάτο απτο τραπέζι. Δεν έχυν άλο μέρος. Το κρεβάτι ίνε ένα.

'Ιρθε ο Αρσένις. Στο σπίτι τυ Λιτζάεφ κιμίθικε πια πολές φορές. Ι νικοκίριδες θέλυν πολί να διανιχτιρέψι στο σπίτι-τυς, μα δεν έχι μέρος.

— Μα με τα πεδάκια κάτο απτο τραπέζι, —λέι ο Αρσένις. Πεδιά, αφίστε-με να πλαγιάσο μαζί-σας. Θα σας πο ένα παραμίθι.

Βγάζι τα ποδίματα, το σακάκι-τυ κε βυτάι κάτο απτο πάπλομα τον πεδιόν.

Ισιχία. Ακύετε ι σιγανί φονί τυ Αρσένι:

Μια φορά κ' έναν κερό ίτανε ένας κυτός λίκος. Τόσο κυτός ίτανε, όστε περπατύσε πιναζμένας όλο τον κερό κε δεν μπορύσε να βρι κάτι να φάγι. Νά πιγένι μια φορά στο λιβάδι κε βλέπι να βόσκι ένα άλογο. 'Ετρεχσε σιμά στο άλογο κε τυ λέι:

— 'Αλογο, άλογο, θα σε φάο.

— Καλά,—λέι το άλογο,—μα από πύ θα μ' αρχίσις;

— Απτο κεφάλι.

— Τί κυτός λίκος, πυ ίσε: γιατί απτο κεφάλι, άρχισε απτιν υρά, όσπυ να φας τιν υρά-μυ κε τα πισινά-μυ πόδια, θα τσιμπίσο ακόμα λίγο χόρτο, θα παχίνο.

Ο κυτός λικός σκέφτετε: «Κι' αλίθια» —κε δάνκασε το άλογο απτιν υρά.

Μα το άλογο τόσο κλότσισε το λίκο, όστε ο λίκος έκανε τύμπες στον αέρα κ' έπεσε ανέσθιτος.

Το παραμίθι το διέκοψε ένα δινατό χτίπιμα στιν πόρτα. Ο Λιτζάεφ δίχος ν' ανάψι το φος κίτακσε στο παράθιρο. Ι αστινομία.

Ο Αρσένις άρπακσε το ρεβόλβερο κε σκεπάστικε καλίτερα κάτο απτο πάπλομα.

Ιρκτί—κάρτσερ. Σπυδί—ιζυτζένιε. Χοροφίλακας—ζζαντάρμ. Σιγανός—τίχιι.

Μπίκε ο διεφθιντίς τις αστινομίας με τυς αστιφίλακες κίταξαν τα ντοκυμέντα τον νικοκίριδον—όλα ίτανε εντάξι.

— Μα πιός κιμάτε κάτο απτο τραπέζι;—ενδιαφέρθικε ο διεφθιντίς τις αστινομίας.

— Τα πεδιά-μας.

Ο διεφθιντίς ίθελε να τραβίξι το πάπλομα για να κιτάξι πιος κιμάτε, μα εκίνι τι στιγμί βγίκε απτο πάπλομα το πόδι του μικρύ Βασιύτκα.

— Δεν πιάσαμε το πυλί,—αναστέναξε ο διεφθιντίς τις αστινομίας.

Ι αστινομία έφιγε. Κε πάλι ακύετε ι σιγανί φονί τυ Αρσένι:

... Πιγένι ο κυτός λίκος κε βλέπι: κάτο απτο μικρό βυνό ίνε ένα κριάρι με στραβά κέρατα, τσιμπάι χορτάρι, χάρικε ο κυτός λίκος, έτρεξε στο κριάρι κε τυ λέι:

— Λιπόν, κριάρι, ίρθε το τέλος-συ: θα σε φάγο.

— Μα από πύ θα με αρχίσις;

— Απτο κεφάλι, τόρα πια δε θα με ξεγελάσις.

— Καλά,—λέι το κριάρι. Μα ξέρις, γιατί να δισκολεφτίς κε να με φας λίγο-λίγο. Εσί απόμινε εδό, κι' άνιξε πλατιά το στόμα-συ κ'εγό θα πιδίξο απτο βυνό ίσια μέσα στο στόμα-συ, ύτε πρέπι να μασίσις, μόνο θα με καταπιίς.

— Ε, καλά το σκέφτικε, το κριάρι— κ' έτσι τα δόντια-μυ άρχισαν να πονύν...

Νά στάθικε ο λίκος κάτο απτο βυνό, άνιξε πλατιά το στόμα-τυ.

Κε το πρόβατο πίδιξε απτο βυνό κε χτίπισε με τα κέρατά-τυ το λίκο στο μέτοπο, κι' ο λίκος έκανε τύμπες στον αέρα κ' έπεσε ανέσθιτος. Το κριάρι έτρεξε, κι' ο κυτός λίκος ξίπνισε, σικόθικε κ' έφιγε πολί κακιομένος, δίχος να μπορέσι να κάνι τίποτα.

— Κι' ο διεφθιντίς τις αστινομίας έφιγε δίχος να μπορέσι να κάνι τίποτα,— ίπε ο Βασιύτκας.

Τι νίχτα τις 30 τυ Οχτόβρι τυ 1906 ένα κοζάκικο απόσπαζμα αρέσταρε το Φρύνζε στο Ιβάνοβο—Βοζνεσένσκ. Τον έδιραν θιριόδικα. Ίστερα ένας κοζάκος έριξε θελιά στο λεμό-τυ κε τον ανάνκασε να τρέχι πίσο απτο άλογο.

Νά πος διιγίτε γι' αφτό ο ίδιος ο Φρύνζε:

«Τρέχο κε με τα διό-μυ χέρια κρατό τι θελιά τυ σκινιύ, για μιν πνιγό... Τρέχο, βέβεα, δεν προφτένο...Ι κοζάκι φονάζυνε, βρίζυνε. Σκοντάφτο. Άμα φτάσαμε σ' ένα φράχτι, μυ πρότιναν να σταθό όρθιος πάνο σ' αφτό. Μόλις ανέβικα πάνο στο φράχτι, ο κοζάκος χτίπισε το άλογο με το βύρδυλα. Τα πόδια-μυ μπερδέφτικον στα κάνκελα κε δε μπορύσα να τα βγάλο, όσπυ δεν έσπασαν τα κάνκελα. Έχασα τις εσθίσις-μυ κ' έπεσα, πος με πίγανε στι φιλακί—δε θιμύμε. Στι φιλακί με περίμεναν κενύριες κοροιδίες».

Έσπασαν το πόδι τυ Φρύνζε, μα έμινε ζοντανός. Ο σιδερένιος οργανιζμός-τυ βάσταξε. Το Νόεβρι πια πάλι κάνι επαναστατικί δυλιά στι Σσύια.

* * *

Μέσα στο στενό πέτρινο σακί τις φιλακίς τυ Βλαντίμιροφσκ περνάι πια κάμποσες άγριπνες νίχτες ο σίντροφος Φρύνζε. Βρίσκετε στο θάλαμο τον καταδικαζμένον σε θάνατο. Τον κατιγόρισαν, ότι ίθελε να σκοτόσι το χοροφιλάκα Περλόφ κε τον καταδικάσανε σε κρεμάλα. Δεν ξέρι πότε θα εχτελέσυν τι θανατικί πινί, μπορί, σίμερα.

Κάθε προί ι όρα 4 απτυς γιτονικύς θαλάμυς πιγένυν ανθρόπυς στιν κρεμάλα.

Ι σινίγορι έλεγαν στο Φρύνζε:

— Γράψε στον τσάρο έτισι για χάρι, ν' ακιρόσι τι θανατικί πινί.

Μα ο Φρύνζε αποφασιστικά ίπε:

— Ύτε εγό, ύτε ι γονί-μυ δε θα δόσυμε στον τσάρο έτσι για χάρι,—ας με κρεμάσυν.

Επιτέλυς ίρθε ι φοβερί όρα για το Φρύνζε.

Κυτός—γλόπυ. Κλότσισε—λιάγνυλ. Ανέσθιτος—μπεζ πάμιατι.

'Ιρθαν στο θάλαμο κε τυ ίπανε:

— Φρύνζε, πίγενε στο γραφίο;

Δεν αμφέβαλε, ότι τον περιμένι ο θάνατος, μα πίγενε με κανονικά κε άφοβα βίματα.

Στο γραφίο τις φιλακίς τυ ίπανε, ότι θα εκςετάςυν ακόμα μια φορά τι δυλιά-τυ. Λεφτέροςαν τα πόδια-τυ απτις αλιςίδες. Μπορύςε λίγο ν' ανασάνι, μα ο θάνατος στεκότανε από πίςο-τυ. 'Αμα ανέβαλαν τι θανατική εχτέλεςι, ο Φρύνζε προςπάθιςε να το εποφελιθι, άρχιςε να μαθένι ενκλέζικα. Κάτο απτιν πίεςι τον απετίςεον δεκάδον χιλιάδον εργατόν, ι θανατικί πινί τυ Μ. Β. Φρύνζε αντικαταςτάθικε με οχτάχρονα καταναγκαςτικά έργα.

Στο 1918 ο στρατιγός τον μπελογβαρντέιτςον Περχύροφ οργάνοςε εκςέγερςι στο Γιαροςλάβλ.

Αν επιτίχενε έλπιζε να κςεκινίςι απτο Γιαροςλάβλ στι Μόςχα για να τςακίςι τα επαναςτατικά στρατέβματα.

Ο Φρύνζε γλίγορα κε αποφαςιστικά οργανόνι τάγματα κραςνοαρμέιτςον για τιν άμεςι κατάπνιχςι αφτίς τις εκςέγερςις. Εδό για πρότι φορά κςετιλίζοντε ι λαμπρές ικανότιτες τυ αρχιγύ κε αγονιςτί.

'Οταν τον διόριςαν διικιτί τις τέταρτις στρατιάς, πυ πολεμύςε ενάντια στο νάβαρχο τον μπελογβαρντέιτςον Κ ο λ τ ζ ά κ, στο νότο τυ Ανατολικύ μέτοπυ, κατόρθοςε επίςις να τςακίςι τον τεράστιο, θαβμάςια εκςοπλιζμένο στρατό τυ ναβάρχυ.

Στις μάχες για τιν κατάχτιςι τις πόλις Υφά, τον κερό πυ περνύςανε το ποτάμι στο Κόκινο Γιαρ, άρχιςε μια μεγάλι μάχι με τα στρατέβματα τον μπελογβαρντέιτςον.

Μόλις περάςανε τ' αποςπάζματα τον κραςνοαρμέιτςον, ο εχτρός έστιλε στι μάχι εκλεχτά στρατέβματα.

Ι κραςνοαρμέιτςι άρχιςαν να ιποχωρύνε. Από πίςο-τυς βρίςκετε το ποτάμι, αν θα τρέκςυνε πίςο,—θα πνιγύν το δίχος άλο.

Εκίνι τι στιγμί στιν πρότι γραμί έτρεκςε μια ομάδα καβαλάριδον, κατέβικε απτα άλογα κε με τα τυφέκια στα χέρια ρίχτικε πάνο στον εχτρό. Στις γραμές τον κραςνοαρμέιτςον αντίχιςε ςαν αντίλαλος.

— Ο Φρύνζε, ο ςίντροφος Φρύνζε ίνε μπροστά... Κατόπι-τυ, ςίντροφι!

'Ιτανε ο Φρύνζε μαζί με τον Τζαπάεφ.

Σ'αφτί τι μάχι έπαθε κάταγμα ο Φρύνζε από έκριςι βόμβας, κε πλίγοςαν τον Τζαπάεφ στο κεφάλι.

Ο βαρόνος Βράνκελ, πυ τον κινιγύςαν τα κόκινα στρατέβματα, κατέλαβε τιν Κριμαικί χερςόνιςο. Οχίροςε τυς στενύς ιςθμύς —Περεκόπ κε Τζανγάρ έτςι, πυ δεν μπορύςες να τον πλιςιάςις. Τί να κάνυν;

Σ'αφτό το επικίνδινο μέτοπο, ο Λένιν στέλνι το ςίντροφο Φρύνζε.

Νίχτα. Ι ομιχλί ςέρνετε πάνο απτο Σιβάςς. Μέςα στιν ομίχλι ακύετε ίςιχι κυβέντα, χτίπιμα ποδιμάτον στι λάςπι.

Ο Φρύνζε προετιμάζι το τελεφτέο χτίπιμα ενάντια στο Βράνκελ. Το Σιβάςς ίνε κάμποςο βαθί, ι άςπρι λογαριάζυνε, ότι δεν μπορί κανίς να το περάςι κε γι'αφτό εκί δεν έχυν πολές δινάμις. Τί καλό θα ίτανε αν θα μπορέςυμε να περάςυμε εδό τα στρατέβματά-μας!

Στάςυ! Από πυ φιςάι ο αέρας;—ροτάι ο Φρύνζε.

—Απτι δίςι.

— Τότε ορέα. Ο άνεμος ίνε με μας, με τυς μπολςεβίκυς.

— Πός έτςι;

—Ο αέρας διόχνι το νερό στιν ανατολί. Εδό πρέπι να ίνε ριχά...

Εκςέταςαν, κε φάνικε, ότι ο αέρας ίνε φίλος τον μπολςεβίκον. 'Εδιοκςε το νερό στιν ανατολί κε το Σιβάςς έγινε τόςο ριχό, πυ μπορύςες να περάςις το πεζικό κε το

Αστιφίλακας—γοροντοβόι.
Κριάρι—μπαράν.
Κατάπιαςε—προγλοτίλ.
'Εδιραν—ιζμπίλι.

Σκοντάφτο-σποτικάιυς·
Μπερδέφτικαν - ζαπυταλις.
Κοροιδίες—ιζντεβάτελςτβα.

Καταδικαζμένος —πριγοβόρενι.
Πινί—πρίγοβορ.
Πίεςι—νταβλένιε.

Σινίγορος—ζαςτζίτνικ.
Χάρι πομιλοβάνιε.
Αχιρόνο—οτμενιατ.
Κατάπνιχςι—ποντάβλένιε.

ιπικό κε κάπυ-κάπυ ακόμα κε το πιροβολικό κε να κάνις έφοδο ενάντια ςτον εχτρό αππιν πλεβρά.

Μα ο αέρας δε φάνικε ςίγυρος ςίμαχος —άρχιςε ν'αλάζι τιν κατέφθινςί-τυ. Στο πέραζμα άρχιςε να βαθένι το νερό. Ο Φρύνζε μάζεπςε όλυς τυς ανθρόπυς πυ κατικύςανε ςτα πιο ςιμά χοριά κ' έφτιαναν προχόματα από χόμα κε κλαδιά κε δεν άφιναν το νερό να χαλάςι όλι τι δυλιά.

Εκίνο τον κερό ι μεραρχίες-μας ρίχτικαν ς'έφοδο πάνο ςτο Περεκόπ, κε Τζονγάρ.

Δεν πρόφταςε ακόμα ο αέρας ν'αλάκςι κε καταλάβαμε πια τιν πρότι γραμί τον χαρακομάτον, έπιτα καταλάβαμε όλι τι χερςόνιςο. Τα ςτρατέβματα τυ βαρόνυ Βράνκελ τςακίςτικαν.

Κςέρυμε γιατί νίκιςε ο ςιν. Φρύνζε τις πολιάριθμες ςτρατιές τον μπελογβαρντέιτςον: ίτανε αλιθινός μπολςεβίκος, πιςτός μαθιτίς τυ Λένιν κε Στάλιν κι' οδιγύςε τα κόκινα ςτρατέβματα ςτιν πάλι για τι μεγαλιόδικι ιδέα, για τον κομυνιζμό. Κε τον ακολυθύςαν εκατομίρια εργάτες κε χορικί, εμπςιχομένι απ' αφτί τι μεγαλιόδικι ιδέα.

Ο Μ. Β. ΦΡΥΝΖΕ ΜΕ ΤΑ ΠΕΔΙΑ-ΤΥ ΣΤΟ 1925

Λαμπρός—μπλεςτιάςτζιι.
Εκςοπλιζμένος—βοορυζζόνιι.
Νάβαργος- αντμιράλ.
Αποςπάζματα—οτριάντι.
Εκλεχτός—οτμπόρνιι.
Ιπογορύνε—οτςτυπάτ.
Καβαλάρις—βςάντνικ.
Χερςόνιςο—πολυόςτροβ.
Επικίνδινος—οπάςνιι.
Σέρνετε—πολζιότ.
Δίςι—ζάπαντ.
Ανατολί—βοςτόκ.
Ριγός—μέλκιι.
Προχόματα—ντάμπι.
Πολιαριθμος—μνογοτζίςλενιι.
Εμπςιχομένος—βοντυςςεβλιόνιι.

ΚΑΤΟ ΑΠΤΙ ΣΙΜΕΑ ΤΙΣ ΚΟΜΙΝΤΕΡΝΑΣ

Πόσες θάλασες, πόσυς δρόμυς ανανκάστικαν να περάσυν αφτί ι εκσέρετι άνθροπι πριν νάρτυνε στο κονκρέσο!

Το κονκρέσο ίτανε πανκόζμιο,—διλαδί στο κονκρέσο ίτανε αντιπρόσοπι απ' όλο τον κόζμο. Ίτανε κονκρέσο τις Κομιντέρνας,—όστε ίρθανε ι καλίτερι άνθροπι τις γίινις σφέρας, ι προτοπόρι αγονιστές για την εφτιχία τον εργαζομένον ανθρόπον όλυ τυ κόζμυ.

Ίνε άφοβι άνθροπι. Να φίγις από φασιστικί χόρα στιν ΕΣΣΔ, στο κονκρέσο κε να επιστρέπσις πίσο—αφτό πια ίνε ιροικί δυλιά κ' εκί πρέπι να διιγιθίς στο κόμα τις οδιγίες τυ κονκρέσυ, κ' ίστερα δίχος να φοβιθίς τι φιλακί, την κρεμάλα ίτε το τσεκύρι πρέπι να εχτελίς αφτές τις οδιγίες.

Το κονκρέσο το καθοδιγύν παλιί ὲμπιρι αγονιστές, πυ άσπρισαν τα μαλιά-τυς στις μάχες ενάντια στον καπιταλιζμό. Τα ονόματά-τυς τα κσὲρι όλος ο κόζμος. Ανάμεσά-τυς ίνε ο γάλος Αντρέ Μαρτί πυ στο 1918 οργάνοσε στιν Οντέσα εκσέγερσι στο γαλικό στόλο, ο γερμανός Βιλχέλμ Πικ, ο μαχιτικός φίλος τυ Καρλ Λίμπκνεχτ κε τις Ρόζας Λιύκσεμπυργ, ο ιταλός Ερκόλι, πυ τον δικάζυνε σχεδόν ς' όλες τις δίκες πυ γίνυντε ενάντια στυς κομυνιστές στιν Ιταλία, ο σιν. Μανυίλσκι, ο σιν. Πιατνίτσκιι. Ι αναμνίσις τυ Πιατνίτσκιι για την πάλι τον μπολσεβίκον στιν τσαρικί Ροσία—ίνε βιβλίο τις παράνομις δυλιάς για όλυς τυς κομυνιστές τον καπιταλιστικόν χορόν.

Τέλος, ανάμεσα στυς καθοδιγιτές τυ κονκρέσυ ίνε κε ο τιμονιέρις τις Κομιντέρνας—ο Διμιτρόφ, ένας αυτυς δοκσαζμένυς αρχιγύς τις εργατικίς τάκσις.

Στο 1933 ι γερμανί φασίστες επίτιδες κάψανε ι ίδιι το χτίριο τυ ραιχστάγ, το κινοβύλιο, για να κατιγορίσυν ς' αφτό τυς κομυνιστές.

Ο σ. ΔΙΜΙΤΡΟΦ

Αρεστάρανε κε καθίσανε στο σκαμνί τον κατιγορυμένον τον παλιό βύλγαρο κομυνιστί Διμιτρόφ. Περισότερο από μισό χρόνο μπρος στα μάτια όλυ τυ κόζμυ διεκσαγότανε ο αγόνας ανάμεσα στο Διμιτρόφ κε το φασιστικό δικαστίριο. Καμιά απιλί δεν τσάκισε τον άφοβο κομυνιστί, πυ οδιγύσε τι δυλιά έτσι, όστε ίτανε όχι ιπόδικος, μα κατίγορος τυ φασιστικύ καθεστότος. Ι δικαστές εσθάνονταν τον εαφτό-τυς στο σκαμνί τον κατιγοριμένον, φοβόντανε τα ροτίματα τυ Διμιτρόφ. Ι εργατικί τάκσι όλυ τυ κόζμυ σικόθικε για την ιπεράσπισι, κι' ανανκάστικαν να τον αθοόσυν. Ο Διμιτρόφ λεφτερόθικε.

Αφτύς τυς σιντρόφυς κι' ακόμα άλυς δοκσαζμένυς ανθρόπυς τις εργατικίς τάκσις: την ισπανίδα κομυνίστρια Ντολορές, κε το γιαπονέζο Οκάνο, κε τον κινέζο Τζον Χόσιν, κε τον Τέλμαν, πυ κάθετε στι φασιστικί φιλακί,—το κονκρέσο τυς εκσέλεκσε στο προε-

---

Εκσέρετος—ισκλιυτζίτελνιι. Γίνος—ζεμνόι. Επιστρέπσις—βοζβρατίτσα. Ἐμπιρος—όπιτνιι.

ρίο. Το κάθε όνομά-τυς ςιναντιότανε με χιροκροτίματα. 'Οταν ίπαν το όνομα τυ Στάλιν, τυ μεγαλιόδικυ αρχιγύ τις εργατικίς τάκςις όλυ τυ κόζμυ, ςτιν έθυςα κςέςπαςε ι μπόρα. «Ες λέμπε Στάλιν»!—φονάζανε ι γερμανί αντιπρόςοπι, «Βιβ Στάλιν»—φονάζανε ι γάλι, «Νεχ ζζιε Στάλιν», «Λονγ λιβ Στάλιν»!—φονάζανε ι πολονί κε ι ενκλέζι. «Ντα ζντράβςτβυετ Στάλιν»! Ι μπόρα αφτί τον χιροκροτιμάτον κε τον χερετιζμόν κςεχίθικε ςτο τραγύδι τις «Διεθνύς». «'Ολι ι αντιπρόςοπι τιν τραγυδύςανε ςαν ένας άνθροπος, ο καθένας ςτι δικί-τυ γλόςα. Ι εργατικί τάκςι όλις τις γίνις ςφέρας χερετύςε τον αρχιγό-τις.

Σχεδόν ολάκερο μίνα ςινεδρίαζε το VII κονκρέςο τις Κομιντέρνας, πυ ςιζιτύςε πος πρέπι να παλέψυμε ενάντια ςτον κιριότερο εχτρό τις εργατικίς τάκςις—το φαςιζμό, ενάντια ςτον πόλεμο. Το κονκρέςο απεφάςιςε να αρχίςυμε άλι ταχτικί, άλυς τρόπυς πάλις για τιν πανκόζμια επανάςταςι. Ο φαςιζμός για τιν όρα νίκιςε μόνο ςτι Γερμανία, γιατί ι εργατικί τάκςι ίταν διαςπαζμένι, ένα μέρος τον εργατόν ακολυθύςε τυς ςοςιαλ-διμοκράτες αρχιγύς. Αφτί ι αρχιγί δε θέλανε να εκςορμύνε αποφαςιςτικά μαζί με τυς κομυνιςτές ενάντια ςτο φαςιζμό. Μ' αφτό καθάριςαν το δρόμο για τυς φαςίςτες.

Το έβδομο κονκρέςο απεφάςιςε, ότι πρέπι να οργανοθί το ενιέο μέτοπο ενάντια ςτο φαςιζμό. Ι κομυνιςτές πρέπι να παλέψυνε όχι μόνι-τυς, μα να τραβίκςυνε ςτιν πάλι όλυς τυς εργαζομένυς, πυ τυς καταπιέζυνε ι φαςίςτες. Ι ςοςιαλ-διμοκράτες εργάτες πρέπι να ενοθύν με τυς κομυνιςτές ς' αφτί τιν πάλι. Ν' αγονιςτύμε μαζί ενάντια ςτο φαςιζμό, νά ι κιριότερι δυλιά. Κε αν ι δυλιά θα πάι καλά, αν τα ςοςιαλ-διμοκρατικά κόματα θ' αποφαςίςυν να κόψυνε ολότελα τις ςχέςις με τιν μπυρζυαζία κε θα παλέψυνε με επαναςτατικό τρόπο για τι ςοβιετικί εκςυςία, ι Κομιντέρνα απεφάςιςε να προτίνι τιν ένοςι, όςτε ι εργάτες ςτι μια ίτε ςτιν άλι χόρα να μιν ίνε διαςπαζμένι ςε διο κομάτια, μα να ίνε ς' ένα επαναςτατικό κόμα.

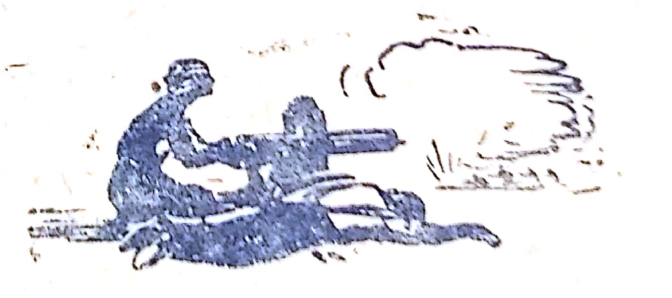
Το έβδομο κονκρέςο τις Κομιντέρνας καλί όλι τιν εργατικί τάκςι κάτο από μια ςιμέα για τιν πάλι ενάντια ςτο φαςιζμό. Ι προλετάριι τον διαφόρον χορόν, ακόμα κ' εκίνι πυ ίνε ςτα ςοςιαλ-διμοκρατικά κόματα απαντύνε ςτιν έκλιςι τις Κομιντέρνας κε μαζί με τυς κομυνιςτές παλέβυνε ενάντια ςτυς φαςίςτες.

Το έβδομο κονκρέςο τις Κομιντέρνας ςίκοςε τι ςιμέα τις ενότιτας τις εργατικίς τάκςις.

ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΙ ΣΤΟ ΠΟΛΙΒΟΛΟ

Ο αγόνας ενάντια ςτο φαςιζμό ς' όλες τις χόρες γενάι αλιθινύς ίροες τις επανάςταςις. Νά ι ιςπανίδα κομςομόλα Αϊντα Λαφυέντε. Κορίτςι 17 χρονό έπερνε μέρος ςτις ςκλιρές επαναςτατικές μάχες. Κάτο απτυς πιροβολιζμύς τυ εχτρύ, έφερνε ςτο μέτοπο κανόνια κε όπλα. Μ' ένα κομάτι βόμβας, πυ ρίκςανε από αεροπλάνο, πλίγοςαν το κεφάλι-τις, μα αφτί πάλι έμινε ςτις γραμές.

Κάτο απτιν ορμί τον ςτρατεβμάτον τυ ςτρατιγύ Οτζάο ι εργάτες άρχιςαν να ιποχορύν απτο Οβιέντο ςτα βυνά. Στυς πρόποδες τυ βυνύ Ναράνκο έβαλαν πολιβόλα κε πιροβολύςανε πάνο ςτυς ςτρατιότες τυ ςτρατιγύ Οτζάο. Μα ςε λίγο κερό δεν έμινε κανένας να πιροβολάι, όλυς τυς ςκότοςαν,

Τιμονιέρις—ρυλεβόι.
Κινοβύλιο—παρλάμεντ.
Κατιγορό—ομπβινιάτ.
Διεκςαγότανε—βελάς.
Απιλί—υγρόζα.
Ιπόδικος—ποτςυντίμιι.
Κατίγορος—ομπβινίτελ.
Αθοόςυν—οπραβντάτ.
Εκςέλεκςε—βίμπραλ.
'Εθυςα—ζάλα.
Για τιν όρα—ποκά.
'Εκλιςι—πριζίβ.

εκσόν απτιν κομσομόλα Αίντα. Ι Αίντα κι' όταν έμινε μόνι-τις, δεν έφιγε απτον τόπο τις μάχις, μα, αντίθετα, έμινε σιμά στο πολιβόλο-τις κε πιροβολύσε μόνι-τις πάνο ς' ολάκερο τάγμα στρατιοτόν. Πιροβολύσε έφστοχα. Ι στρατιότες επιτίθενταν προσεχτικά κε αγάλια-αγάλια κε κρίβονταν φοβιτσιάρικα στα προχόματα. Μα νά τέλιοσαν τα φισέκια τις Αίντας κε το πολιβόλο σόπασε. Κε μονάχα τότε ι στρατιότες όρμισαν θαραλέα σε έφοδο. Το σάστιζμα τον στρατιοτόν μετατράπικε σε λίσα, όταν ίδανε μπροστά-τυς μόνο ένα κορίτσι. Κε το κορίτσι, σα να τυς κοροίδεβε, στεκότανε σιμά στο πολιβόλο.

—Ζίτο ο κομυνιζμός! Ζίτο ι επανάστασι!—φόναξε.

20 τυφέκια πιροβόλισαν μ' ομοβροντία, κ' ι Αίντα Λαφυέντε έπεσε κάτο. Έδοσε τι ζοί-τις για τι Σοβιετικί Ισπανία.

ΤΟ ΔΟΡΟ ΤΥ ΓΙΑΠΟΝΕΖΥ ΣΟΦΕΡ

Νά ακόμα ένα παράδιγμα εκσερετικύ ιροιζμύ, πυ το διιγίθικε στο Κονκρέσο ο κινέζος αντιπρόσοπος Βαν Μιν.

Ο κινέζικος Κόκινος στρατός, ι κινέζι παρτιζάνι ίνε ανανκαζμένι να παλέβυνε ενάντια σε πολιάριθμυς εχτρύς στις πιο βαριές σινθίκες: σιχνά δε φτάνυν τα όπλα κε ίνε ανανκαζμένι να φέβγυνε στις απομακριζμένες βυνίσιες ρεματιές.

Κε νά φέτος στις 23 τυ Ιύνι στο Ανατολικό Γίριν, στο Λιν Αν, ς' ένα απομακριζμένο βυνίσιο μέρος, όπυ σινιθος κρίβυντε τα αποσπάζματα τον αντιγιαπονέζικον παρτιζάνον-κινέζον, ιρθε ένα αφτοκίνιτο, φορτομένο με 60 χιλιάδες φισέκια τυφεκιόν κε πολιβόλον, με χιρομομβίδες κε βόμβες. Οδιγύσε το αφτοκίνιτο ένας γιαπονέζος στρατιοτικός σοφέρ. Ο σοφέρ πολίν κερό πίγενε απτυς απομακριζμένυς δρόμυς, γίρεβε τυς παρτιζάνυς, κε με κανένα τρόπο δεν μπορύσε να τυς βρι. Κε ς' αφτό το μέρος ερχόντανε πια τα γιαπονέζικα αποσπάζματα κατόπι απτυς κινέζυς παρτιζάνυς, πυ αποκρύσανε τυς γιαπονέζυς. Κάπυ σιμά ακυόντανε πια ι πιροβολιζμί. Ο σοφέρ αφτοχτόνισε.

Ι κινέζι παρτιζάνι αποκρύσανε τιν έφοδο τον γιαπονέζικον στρατεβμάτον κε το προί νορίς στις 24 τυ Ιύνι ίβραν στο βυνίσιο δρόμο το αφτοκίνιτο με το σκοτομένο σοφέρ. Στιν τζέπι-τυ ίβραν ένα γράμα, όπυ έγραφε:

«Αγαπιτί σίντροφι απτον αντιγιαπονέζικο λαικό στρατό κε από όλα τα αντιγιαπονέζικα παρτιζάνικα αποσπάζματα!

Σας έστιλα ένα μικρό δόρο—60 χιλιάδες φισέκια κε πολές χιρομομβίδες κε βόμβες. Ίθελα ο ίδιος να μιλίσο μαζί-σας για τιν απέραντι αγάπι, για τιν αλιλενκίι κε για το σεβαζμό, πυ εσθάνετε το κομυνιστικό κόμα τις Γιαπονίας κε ο γιαπονέζικος εργαζόμενος λαός για σας, τυς εθνικύς ίροες, για όλο τον αγαπιμένο κινέζικο λαό κε για το δοκσαζμένο αδερφικό κομυνιστικό κόμα τις Κίνας στιν κινί-μας πάλι ενάντια στυς γιαπονέζυς άρπαγες ιμπεριαλιστές. Σας φίλαγα πολίν κερό, μα δεν μπορύσα πια να περιμένο. Άκυα πια τυς πιροβολιζμύς τον γιαπονέζικον στρατεβμάτον, πυ όλο σίμοναν. Τί μπορύσα να κάνο σε τέτια κατάστασι; Να επιστρέπσο στα γιαπονέζικα στρατέβματα δε θέλο κε δεν μπορό. Απεφάσισα να αφτοχτονίσο κε να σας αφίσο αφτό το μικρό δόρο, μα δεν κσέρο αν θα το πάρετε. Σας έφχομε να το πάρετε.

Σφίνκο γερά το χέρι-σας.

Με σιντροφικό χερετιζμό, ένας απτυς γιαπονέζυς σιντρόφυς-σας κομυνιστές. 23-VI 1935.

Ο ΙΠΟΤΙΣ ΤΙΣ ΕΛΠΙΔΑΣ

Στι Βραζιλία ι στρατιότες κ' ι χορικί, πυ βρίσκυντε κάτο απτιν καταπίεσι τον εν-

---

Ορμί—νάτισκ.
Τάγμα—μπαταλιόν.
Προχόματα—πρικρίτια.
Πρόποδες—ποντνόζζιε.
Όρμισαν—κίνυλις.
Θαραλέα—σμέλο.
Εκσερετικός—ισκλιυτζίτελνιι.
Πολιάριθμος—μνογοτζίσλενιι.

κλέζον κε αμερικάνον καπιταλιςτὸν, φέβγανε απτυς αβάςταχτυς φόρυς στα δάςι. Μαζεφτίκανε 2.000 άνθροπι. Σχιματίςανε ολάκερι κολόνα, με επικεφαλίς το Λυίς Κάρλος Πρέςτες. Ι κολόνα πέραςε απτα τροπικά δάςι ςτις όχτες τυ Αμαζόνιυ ποταμύ, πέραςε από τυς πιο απομακριζμένυς, ανεκςερέβνιτυς τόπυς, από βυνίςιες ρεματιές ςπέρνοντας το φόβο στυς κιβερνιτικύς ιπαλίλυς, τυς αςτινομικύς κε τιχοδιόχτες, πυ χόθικαν στα απάτιτα δάςι κε στις βυνίςιες ρεματιές για να βρύνε χριςάφι, καυτζύκ κε φλύδα κινινόδεντρυ.

Ι κολόνα τυ Πρέςτες πέραςε 25.000 χιλιόμετρα, εκδικύμενι τυς εκμεταλεφτές, κε ιπεραςπίζοντας τι λεφτεριά κε τιν ανεκςαρτιςία-τις. Για τιν κολόνα τυ Πρέςτες μιλύςε όχι μόνο ι Βραζιλία, μα όλι ι Λατινικί Αμερικί έλεγε με ςεβαζμό το όνομά-τις.

Πέντε χρόνια πολεμύςε ιροικά ο Πρέςτες για τιν ανεκςαρτιςία, μα δίχος αποτέλεζμα. Τί μπορύςε να κάνι ένα γενέο απόςπαζμα διο χιλιάδον ανθρόπον, αφύ για τιν ιπεράςπιςι τις λεφτεριάς δε ςικόθικε όλος ο εργαζόμενος λαός; Ο Πρέςτες πολεμύςε ιροικά ος τιν τελεφτέα στιγμί κ' ίςτερα, οπόταν τον χτίπιςαν τα κιβερνιτικά στρατέβματα, έφιγε με τιν κολόνα-τυ στι Βολιβία. Μα ι φίμι γι' αφτόνα έμινε στι Βραζιλία. 'Ολι ι εργαζόμενι Βραζιλία τον ονομάζι εθνικό-τις ίροα.

«Ιπότις τις ελπίδας»—λένε γι' αφτόνα ι εργάτες κ' ι χορικί τις Βραζιλίας.

Τόρα ο Πρέςτες ίνε αρχιγός τις απελεφθεροτικίς αλιάνς (ένοςις) τις Βραζιλίας. Κατάλαβε, ότι δεν κάνι ν' αγονιςτί, μόνοςτυ κε προςχόριςε στον κομυνιζμό. Ι γραμές τυ πανκόζμιυ κομυνιζμύ ςιμπλιρόθικαν μ' ακόμα μια κολόνα ιρόον επαναςτατόν!

Χιρομομβίδα—γρανάτα.
Αφτοχτόνιςε—ποκόντζιλ ς σομπόι.
Αποκρύςανε—οτμπίλι.
'Εφοδο—ατάκα.
Απέραντος—νεομπιάτνιι.
'Αρπαγες—χίστζνικι.
Ιπότις—ρίτςαρ.
Αβάςταχτος—νεποςίλ νιι.
Ανεκςερέβνιτος—νιειςλέντοβανι.
Εκδίκιςι—μεςτ.
Σεβαζμός—υβαζζένιε.
Φίμι—σλάβα.

Ο ΟΔΙΓΙΤΙΣ

Κ. ΒΑΡΝΑΛΙ.

Δεν ίμ' εγό σπορά τις Τίχις
ο πλαστυργός τις νιας ζοίς.
Εγό 'με τέκνο τις Ανάνκις
κι' όριμο τέκνο τις Οργίς.

Δεν κατεβένο από τα νέφι,
γιατί δε μ' έστιλε κανίς
πατέρας, τάχα παριγόρια
για σένα, σκλάβε, που πονίς.

Υράνιες δίναμες, ανκέλι,
κρίνα, πυλιά κε πσαλμυδιές—
τίποτα! Εμένα παραστέκυν
ι θιμομένες-σας καρδιές.

Εγό τυ καραβιύ γοργόνα
στ' ορθόπριμνο καράβι μπρος.
Απάνο-μυ σπάνε φυρτύνες
κι' άγριος ενάντια-μυ ο κερός.

Μέσα στο νυ κε στιν καρδιά-μυ
εόνον φυντόσανε ντροπές
κε τιν παλάμι-μυ αρματόνυν
με φλογιζμένες αστραπές.

'Ενας δεν ίμε, μα χιλιάδες!
'Οχι μονάχα ι ζοντανί—
κ'ι πεθαμένι μ' ακλυθάνε
σε μιαν αράδα σκοτινί.

Μα κι' όσι αγένιτι, χιλιάδες
άπλαστι ακόμα με βλογύν
κι' όλι ακυμπάνε τα σπαθιά-τυς
απάνο-μυ κε τα λιγύν.

Δε δίνο λέκσες παριγόρια,
δίνο μαχέρι σ' ολυνύς·
καθός το μπίγο μες' το χόμα
γίνετε φος, γίνετε νυς.

'Ακυ, πός πέρνυνε ι αγέρες
χιλιάδον χρόνον τι φονί!
Μέσα στο λόγο το δικό-μυ
όλ' ι ανθροπότιτα πονί.

Ο! πός τον πέρνυνε ι αγέρες
κε πός φονάζυνε μετά
άβισι μάβρι, τάφι μάβρι,
ποτάμια γέματα πιχτά!

Οθε περνά, νκρεμίζι κάτυ,
σαν το βοριά, σαν το νοτιά
όλα τα φονικά ριγάτα
θεμελιομένα στι πσεφτιά.

Κ' ένα στιλόνι κι' αναστένι
τό να βασίλιο τις Δυλιάς,
(ιρίνι! ιρίνι!) το βασίλιο
τις Πανανθρόπινις Φιλιάς.

Ο ΧΟΡΙΑΤΙΣ ΚΙ' Ο ΑΦΕΝΤΙΣ

ΠΑΡΑΜΙΘΙ

Μια φορά κ'έναν κερό ζύσε στο σπίτι αφέντι ένας χοριάτις. Έκανε διάφορες δίσκολες δυλιές. Μα μια όμορφι μέρα πσόφισε το αγαπιμένο σκιλί τυ αφέντι, πυ το λιπότανε περισότερο απτο χοριάτι. Ο αφέντις απεφάσισε, ότι ο χο-

ριάτις φαρμάκοσε το σκιλί-τυ κε τον έδοσε στο δικαστίριο.

Το δικαστίριο έβγαλε απόφασι να ίνε ο χοριάτις στον αφέντι σα σκίλος κε τον απαγόρεπσε να μιλάι ανθροπινά.

Νά τρέχι ο χοριάτις με τα τέσερα κε γαβγίζι σα σκίλος όλι τι νίχτα.

Ακύι ο αφέντις, ότι ο χοριάτις γαβγίζι καλά κε φοναχτά κε διατάζι:

— Να ταίζετε το σκιλί καλίτερα!

Ο χοριάτις έκανε μια πονιριά κε σιμφόνισε με τυς κλέφτες ναρθύν κε να κατακλέπσυν το αφέντι.

Ι κλέφτες το δέχτικαν κε μια νίχτα ίρθανε να κλέπυν.

Ο σκίλος γαβγίζι ακόμα πιο πολί κι'ο αφέντις σκέφκετε.

— 'Αβριο θα διατάκσο να ταίζυν ακόμα πιο καλά το σκιλί.

Το προί λίπανε πολά πρόβατα, αγελάδες, άλογα, έκλεπσαν κε χρισαφικά. Ο αφέντις θίμοσε απτο σκίλο-τυ κε τον έδοσε στο δικαστίριο. Ο δικαστίς ροτάι τον αφέντι:

—Λιπόν, πολί γάβγιζε ο σκίλος εκίνο το βράδι;

Ο αφέντις απαντάι:

— Ο σκίλος γάβγιζε περισότερο από κάθε άλι φορά.

Αφέντις — μπάριν.
Δικαστίριο—συντ.
Διατάζι—πριχάζιβαετ.
Δέχτικαν--σογλασίλις
Χρισαφικά—ζολοτ. βέστζι.
Δικαστίς--συντιά.
Πειθιρίζι—ssέπτζετ.
Δοκιμάζο—πρὸμποβατ.

Ο δικαςτίς ίπε:

— Δε φτέι ο ςκίλος, αφύ τον απαγορέπςατε να μιλάι.

Ο αφέντις θίμοςε ακόμα πιο πολί κε ςκέφτετε: «Θα τυ δίκςο, θα τον πάγο ςτι φιλακί.

Τιν άλι μέρα ο αφέντις έβαλε να ζέφκςυν τ'άλογα για να πάι το ςκίλο ςτι φιλακί.

Πιγένυν απτο δάςος, ίδε ο χοριάτις ένα δέντρο, πυ το τςάκιςε ι μπόρα κε λέι ςτον αφέντι:

— Νά μια αρκύδα!

Τ'άλογα φοβιθίκανε, τραβίχτικαν ςτιν πάντα.

Ο αφέντις λέι:

— Μα τί θα κάνυμε τόρα;

Ο χοριάτις απαντάι:

— Πρέπι να γαβγίςυμε.

Ο αφέντις ρίχτικε πάνο ςτο χοριάτι κε λέι:

— Γλίγορα γάβγιςε, κε δινατά!

Ο χοριάτις γαβγίζι αγάλια-αγάλια, κι'ο ίδιος πςιθιρίζι: «Ερχετε ι αρκύδα, έρχετε ι αρκύδα!»

Ο αφέντις φοβίθικε κε φόναχςε:

— Γάβγιςε δινατά!

Ο χοριάτις απάντιςε:

— 'Εχις δινατί φονί, δοκίμαςε εςί να γαβγίςις!—Ο αφέντις άρχιςε να γαβγίζι, έτςι γάβγιζε ος το προί.

Κςιμέροςε, κι'ο χοριάτις λέι:

— Μα δέντρο ίνε αφτό! Θα πο ς'όλυς τυς γίτονες, ότι ανάγκαςα τον αφέντι-μυ να γαβγίζι όλι τι νίχτα.

Ο αφέντις άρχιςε να τον φοβερίζι, ότι θα τον εκςορίςι ςτι Σιβιρία, κι'ο χοριάτις απαντάι:

— Κ'εγό απτι Σιβιρία θα γράπςο γι' αφτό ςτιν εφιμερίδα.

Φοβίθικε ο αφέντις κε λέι:

— Σε παρακαλό, μι λες τίποτα ςε κανένα, θα ςε λεφτερόςο, θα ςυ δόςο ένα ζευγάρι άλογα, μιαν αγελάδα, πρόβατα, κε ςιτάρι για ένα χρόνο κ'εφτά ντεςετίνες γι.

Ο χοριάτις ςιμφόνιςε. Στο ςπίτι ο χοριάτις πίρε απτον αφέντι όλα όςα τυ ιποςχέθικε, πίρε το ένγραφο τις ελεφθερίας κε ίπε:

— Εφχαριςτό, αφέντι. 'Οςπυ θα ζο θα λέο—ο αφέντις-μυ δε γάβγιζε ςα ςκίλος.

'Ετςι ο χοριάτις βρέθικε πιο πονιρός απτον αφέντι.

Εκςορία—ςίλκα. Ιποςχέθικε—ομπεςτζάλ. Πονιρός—χίτρι.

Ι ΜΙΤΕΡΑ

'Ιρθαμε μυςαφίριδες στι μιτέρα τυ Ιοςίφ Βιςαριόνοβιτζ Στάλιν. Πριν από τρις μέρες—στις 17 τυ Οχτόβρι—εδό ίτανε ο Στάλιν. Ο γιός-τις. Ι 75 χρονι μιτέρα Κέκε ίνε καλόκαρδι κε ζοιρί. Μας διιγίτε για τις αλιζμόνιτες στιγμές.

— Χαρά!—λέι αφτί. — Τί χαρά εςτάνθικα, ροτάτε; 'Ολος ο κόζμος χέρετε, βλέποντας το γιό-μυ κε τι χόρα-μας. Τί έπρεπε να εςτανθό εγό—ι μιτέρα;

Καθόμαςτε μέςα στι μεγάλι φοτερί κάμαρα, στι μέςι βρίςκετε ένα ςτρονκιλό τραπέζι, ςκεπαζμένο μ' άςπρο τραπεζομάντιλο. 'Ενα μπυκέτο από λυλύδια. Καναπές, κρεβάτι, καρέκλες. Πάνο απτο κρεβάτι κρέμυντε πορτρέτα τυ γιύ-τις. Νά-τος με το Λένιν, νά-τος νεαρός, στο καμπινέτο...

— Μπίκε ανεπάντεχα, δίχος να προιδοπίςι. 'Ανιξε ι πόρτα —νά-τος, μπίκε, βλέπο ίνε εκίνος. Πολίν κερό με φιλύςε κ' εγό επίςις.

— Πός ςυ αρέςι ι κενύρια-μας Τιφλίδα;—τον ρότιςα εγό.

Μυ ίπε, ότι ίνε καλί, θιμίθικε τα περαζμένα χρόνια πυς ζύςαμε τότες. Δύλεβα μεροδύλι κι' ανάθρεψα τον γιό-μυ. 'Ιτανε δίςκολο. Μέςα στο μικρό ςκοτινό ςπιτάκι, απτι ςτέγι έςταζε ι βροχί κε ίτανε ιγραςία. Τρόγαμε άςκιμα. Μα καθόλυ, καμιά φορά δε θιμύμε να φέρθικε άςκιμα με μένα. Πάντα ίχε φροντίδα κι' αγάπι. 'Ινε παραδιγματικός γιος!

Περάςαμε όλι τι μέρα χαρύμενα. Ο Ιοςίφ Βαςαριόνοβιτζ χοράτεβε πολί κε γελύςε, κ' ι ςινάντιςι πέραςε χαρύμενα...

Τιν αποχερετίςαμε. Ι κενύρια Τιφλίδα χοχλακίζι, λαμποκοπάι κι' ανθίζι. Κε στο μνιμονικό-μυ αντιλαλύνε ακόμα τα λόγια τις μιτέρας:

— 'Εφχομε ς'όλυς τέτιο γιο!

ΜΠΟΡΙΣ ΝΤΟΡΟΦΕΕΦ.

Τιφλίδα, 20 τυ Οχτόβρι.

Л. МЕГЕРОВА
М. МПІРІУКОФ

I TEXNITI ANAΠNOI

ΚΟΜΟΔΙΑ ΣΕ ΜΙΑ ΠΡΑΚΣΙ

ΠΡΟΣΟΠΑ:

ΒΑΛΙΑΣ
ΒΟΒΑΣ
ΚΟΛΙΑΣ } πιονέρι.
ΚΑΤΙΑ
ΦΕΝΙΑ

ΑΚΡΟΠΟΤΑΜΙΑ. ΧΑΜΟΔΕΝΤΡΑ

1.

(Μπένι ο Βάλιας, ο Βόβας, ο Κόλιας κ' ι Κάτια)

ΚΑΤΙΑ. Τί όμορφα πυ ίνε... (ἐτρεκσε κε κὰθισε). Νά πυ ν' ανάπσυμε φοτιά.

ΒΟΒΑΣ. Μα εσί πος θαρίς; Εδό σιμά στιν κατασκίνοσί-μας όπυ κι' αν πας ίνε όμορφα.

ΒΑΛΙΑΣ. Πεδιά, ας κολιμπίσυμε.

ΚΟΛΙΑΣ. Εδό δεν κάνι.

ΒΑΛΙΑΣ. Μα γιατί δεν κάνι; Μίπος κροκόδιλι ίνε εδό;

ΚΑΤΙΑ. Σοβαρά, Κόλια, γιατί δεν κάνι;

ΒΟΒΑΣ. Γιατί, Κάτια, δεν ίνε καλά, το νερό ίνε βαθί κε τρεχύμενο.

ΒΑΛΙΑΣ. Εσί, Βόβκα, ίσε πάρα πολί φοβιτσιάρις.

ΒΟΒΑΣ. Κ' εσί, Βάλια, δεν ίσε απτυς άφοβυς.

ΒΑΛΙΑΣ (πίδισε). Δεν ίμε άφοβος; Εσί το κσέρις; Πὲς-μυ το κσέρις;

ΚΟΛΙΑΣ (στέκετε ανάμεσά-τυς ὶσιγα). Καλά, καλά, Βάλια. Ίσε πολί άφοβος. Μα κε ο Βὸβας λέι αλίθια. Για το κολίμπιμα ι κατασκίνοσι έχι καλό τόπο, με αμυδιά. Κ' εδό δεν κάνι.

ΒΑΛΙΑΣ. Μα να κολιμπάς κάνι;

ΚΑΤΙΑ. Να κολιμπάς. Μαζί-συ πολί θα κολιμπὶσυν. Τυλάχιστο, εσί σόπα, Βάλια, μιν καφχιέσε...

ΒΑΛΙΑΣ. Έχετε ακόμα κε σίμα. Βρεμένες γάτες.

ΒΟΒΑΣ. Νά στεγνός πυ μας βρέθικε. Μα αν θα πνιγί κανένας από μας;

ΒΑΛΙΑΣ. Μεγάλι δυλιά. Ένα δίο κε θα τον βγάλυμε.

ΚΟΛΙΑΣ. Βγάλε-τον, άμα θα πνιγί.

ΒΑΛΙΑΣ. Μα ι τεχνιτί αναπνοί για τί ίνε;

ΚΑΤΙΑ. Ι τεχνιτί αναπνοί; Μα εσί μπορὶς;

ΒΑΛΙΑΣ. Εγό; Όσο θέλις. Ένα δίο κι' ο άνθροπος πια φτερνίζετε, βίχι, αναστενάζι...

ΚΟΛΙΑΣ... κε δε ζοντανέβι.

ΒΑΛΙΑΣ (περιφρονιτικά). Δε ζοντανέβι... Εσί τί καταλαβένις; Μπορί να γλίτοσα πια πολύς ανθρόπυς με την τεχνιτί αναπνοί,

---

Αναπνοί—ντιχάνιε. Κατασκίνοσι—λάγερ. Τυλάχιστο—χοτ μπι. Καφχισιάρις—χβαστύν.

μπορί να ίμε απτιν οργάνοςι πυ γλιτόνι εκίνυς πυ πνίγυντε, μπορί εγό να ίμε...

ΦΟΝΙ ΤΙΣ ΦΕΝΙΑΣ. Βάλια, Βάλια! Γλίγορα έλα εδό.

ΒΑΛΙΑΣ. Μα τί τρέχι;

ΦΟΝΙ ΤΙΣ ΦΕΝΙΑΣ. Γλίγορα ςυ λέγο.

ΒΑΛΙΑΣ. 'Ερχυμε...

Τρέχι κε φέβγι.

ΚΑΤΙΑ. Νά, Φένια, μια πεταλύδα έπιαςα.

ΚΟΛΙΑΣ. Πεδιά, ελάτε ας φίγυμε απτο Βάλια. 'Ινε ςιχαμερὸς. Καφχιςιάρις.

ΚΑΤΙΑ. Ας φίγυμε. Πάμε, Βόβα.

ΒΟΒΑΣ. Τςςς... Θα πάγο να κολιμπίςο.

ΚΟΛΙΑΣ. Βόβα, μα εδό δεν κάνι, δεν ίνε καλό.

ΒΟΒΑΣ. Τςςς... Θα πνιγό, κ' εςί θα με βγάλις.

ΚΑΤΙΑ. Βόβα, μα...

ΒΟΒΑΣ. Τςςς.—Κ' εςί, Κάτια, θα φονάκςις το Βάλια—να μυ κάνι τεχνιτί αναπνοί.

ΚΟΛΙΑΣ (αρχίζι να καταλαβένι). Α-α-α...

ΚΑΤΙΑ. Μορέ δυλιά... Πάμε.

Φίγανε ςτο ποτάμι.

2.

Μπένι ο Βάλιας, ι Φένια. 'Ιςτερα μπένι ι Κάτια.

ΒΑΛΙΑΣ. Κ' εγό νομίζο, ότι κάτι ίνε. Κ' εκίνι πεταλύδα μας έπιαςε, με κςεγέλαςε...

ΦΕΝΙΑ. 'Οχι, Βάλια, εςὶ μόνο κίτακςε.

ΒΑΛΙΑΣ. Φένια, κίτακςε μόνι-ςυ...

ΦΕΝΙΑ. Ονομάζετε κε νεαρός νατυραλιςτίς...

Απτο ποτάμι ακύετε φονί: „Γλιτόςτε-τον! Γλιτόςτε-τον! Πνίγετε!» Ο Βάλιας τρέχι ςτιν αντικρινί μεριά τυ ποταμιύ.

ΦΕΝΙΑ. Βάλια, πύ πιγένις; Μα το ποτάμι δεν ίνε εκί...

ΒΑΛΙΑΣ. Τί; Το ποτάμι; Πιό ποτάμι;

ΦΕΝΙΑ. Εκί κάπιος πνίγετε. Ας τρέκςυμε να τον βοιθίςυμε...

ΒΑΛΙΑΣ (απρόθιμα). Ας πάμε... Μα... Στάςυ, Φένια... Σοβαρά, τὶ πεταλύδα ίνε πυ έπιαςες;..

ΦΟΝΙ ΤΥ ΚΟΛΙΑ. Εδό. Γλιτόςτεμε. Βάλια, πύ ίςε;

ΚΑΤΙΑ (τρέχοντας). Βάλια, γιατί ςτέκεςε; Γλίγορα. Ο Βόβας πνίγικε.

ΒΑΛΙΑΣ. Μα γιατί κολιμπύςε; Εδό όπος κςέρις ίνε επικίνδινο.

ΚΑΤΙΑ. Γλίςτριςε ςτιν ακροποταμιά κ' έπεςε... Γλίγορα...

ΒΑΛΙΑΣ (πίγενι ςιγά-ςιγά.) Αμέςος, αμέςος.

Ο Κόλιας τραβάι το Βόβα, πυ κάνι τον πνιγμένο.

ΦΕΝΙΑ. 'Οι... χριάζετε ι γλίγορι βοιθια, θα τρέκςο...

ΚΑΤΙΑ. Φένια! Δε χριάζετε, εμίς θα...

ΒΑΛΙΑΣ (τιν διακόφτι). Γιατί δε χριάζετε; Τρέκςε, Φένια, γλίγορα...

ΚΑΤΙΑ. Αμέςος...

Τρέχι. Εκίνι τιν ορα ο Κόλιας βάζι το Βόβα καταγίς.

ΚΑΤΙΑ. Φένια. Στάςυ.., Τί ανόιτε πυ ίςε...

'Ετρεκςε κατόπι-τις, μετά λίγι όρα γιρίζυνε.

ΚΟΛΙΑΣ. Βάλια! 'Ελα εδό, βοιθιςέμε...

Απρόθιμα—νιέχοτια. Ανόιτος—γλύπιι.

ΒΑΛΙΑΣ. Αμέσος θάρθι ι γλίγορι βοίθια.

ΚΟΛΙΑΣ. 'Οσπυ νάρθι ο Βόβας θα πεθάνι.. 'Αρχιςε... γλίγορα...

ΒΑΛΙΑΣ. Τί ν' αρχίςο;..

ΚΟΛΙΑΣ. Τιν τεχνιτί αναπνοί... Λιπόν, Βάλια, τὶ ςτέκεςε;..

ΚΑΤΙΑ (μπένοντας). Βάλια, μονάχα εςί μπορίς, να γλιτόςις το Βόβα... Ο ίδιος έλεγες—ένα διο κι' ο άνθροπος φτερνίζετε... Γλίγορα Βάλια, μιν αργοπορίς...

ΒΑΛΙΑΣ (με ςοβαρότιτα). Σε τέτια δυλιά δεν πρέπι να βιάζις (πέρνι το χέρι τυ Βόβα, το βάζι στο αφτί-τυ).

ΚΟΛΙΑΣ. Τί ίνε πυ κάνις;

ΒΑΛΙΑΣ. Μίπος δε βλέπις; Ακύο το ςφιγμό-τυ.

ΚΑΤΙΑ. Μα ι τεχνιτὶ αναπνοί; Δεν μπορίς;

ΒΑΛΙΑΣ. 'Οτι θέλις μπορό να κάνο. Πρέπι... Πρέπι... έτςι...τα χέρια, τα πόδια πρέπι...

ΚΑΤΙΑ. Τί τα χέρια, τα πόδια;

ΚΟΛΙΑΣ. Τί πρέπι;

ΒΑΛΙΑΣ. Πρέπι...πρέπι... (Απελπιζμένα) Μι μ' εμποδίζις (Πιάνι το χέρι τυ Βόβα, το τραβάι προς τον εαφτό-τυ. 'Ιςτερα περνάι ςτιν άλι μεριά, πιάνι το άλο-τυ χέρι, το τραβάι ακόμα πιο πολὶ. Ο Βόβας τον ςκυντάι με το πόδι-τυ) Κόλια, μι με εμποδίζις...

ΚΟΛΙΑΣ. Δε ςε εμποδίζο...

ΒΑΛΙΑΣ. Ι τεχνιτί αναπνοί ίνε ςοβαρί δυλιά (τραβάι το Βόβα απτα πόδια. Εκίνος τον χτιπάι με το χέρι-τυ) Κάτια, μι χόνεςε.

ΚΑΤΙΑ. Δε χόνυμε.

ΒΑΛΙΑΣ. Πρέπι να κςέρις να κάνις τεχνιτί αναπνοί. Δεν ίνε απλό πράμα... (Τραβάι το Βόβα απτο άλο πόδι. Εκίνος πάλι τον χτιπάι). Κόλια, γιατί ςκυντάς;

ΚΟΛΙΑΣ. Εγό δε ςε πιράζο...

ΚΑΤΙΑ. Βάλια, γιατί τον τραβάς; Θα βγάλις τα χέρια κε τα πόδια-τυ...

ΒΑΛΙΑΣ. Μα πός θαρίς; Ι τεχνιτί αναπνοί δεν ίνε χορατό...Αφτί ίνε... (Πιάνι το Βόβα απτα διο χέρια, τα τραβάι. Ο Βόβας τον χτιπάι με τα πόδια-τυ ςτι ράχι). Πεδιά, μα τί ίνε, (αφίνι το Βόβα, γιρίζι προς αφτόνα τι ράχι-τυ). Εγό, πεδιά, γλιτόνο τον άνθροπο, κ' εςίς πεδιά...

Ακύετε ςιρίνα αφτοκίνιτυ.

ΦΟΝΙ ΤΙΣ ΦΕΝΙΑΣ. Εδό, εδό...

ΚΑΤΙΑ. Επιτέλυς ίρθε ι γλίγορι βοίθια.

ΒΑΛΙΑΣ (χάρικε). Ι γλίγορι βοίθια; Πύ ίνε; Πὺ ίνε; (Φονάζι). Εδό, εδό... (Τρέχι στα παραςκίνια).

ΒΟΒΑΣ (αμέςος). Κάτια, ας φίγομε, ι γλίγορι βοιθια...

ΚΑΤΙΑ. Μι φοβάςε, Βόβα. Ι Φένια ίνε.

ΚΟΛΙΑΣ. Πεδιά, κριφτίτε, έρχετε ο Βάλιας.

Κρίβυντε στα χαμόδεντρα.

4.

Μπένι ο Βάλιας, κιτάζι ολόγιρά-τυ, ςταματάι ςιγχιζμένος.

ΒΑΛΙΑΣ. Χα; (Τρίβι τα μάτια-τυ). Δεν ίνε. Ι γλίγορι βοίθια δεν ίνε...Κι' ο Βόβας δεν ίνε... Πεδιά! Κάτια! Κόλια!

5.

Μπένι ι Φένια, ςτα χέρια-τις κρατάι μια ςιρίνα αφτοκίνιτυ, ςιμόνι κριφά ςτο Βάλια, βυίζι ςτ' αφτί-τυ.

ΒΑΛΙΑΣ (πίδιςε). Αχ...Τί χορατά ίνε, πυ κάνις;... (Κιτάζι). Φένια; Εςί ίςε... Μα πύ ίνε ι γλίγορι βοίθια;

ΦΕΝΙΑ (ςφιρίζι με τι ςιρίνα). Νά ι γλίγορι βοίθια.

ΒΑΛΙΑΣ (κιτάζι ολόγιρά-τυ). Ι γλίγορι βοίθια, δεν ίνε γλίγορι βοίθια...Μα πύ ίνε ο Βόβκας;.. Βόβκα! Βόβ-βα...

Απτα χαμόδεντρα βγένι ο Βόβας. Κατόπι-τυ ι Κάτια κι' ο Κόλιας.

ΒΟΒΑΣ. Ε-ε... Νά εδό ίμε (Πανιγιρικά). Βάλια! Εφχαριστό κι' ακόμα μια φορά εφχαριστό..

ΒΑΛΙΑΣ (δεν κςέρι τι να κάνι). Βόβα... Εςί ίςε... Περπατάς;... Εφχαριςτάς;... Γιατί εφχαριςτάς;..

ΒΟΒΑΣ. Βάλια! Γλίτοςες τι ζοί-μυ!

ΒΑΛΙΑΣ. Εγό!.. Εςένα!.. Γλίτοςα τι ζοί-ςυ;

ΒΟΒΑΣ. Αν δε θα ίςυνα εςί—δε θα

Σφιγμός—πυλς. Απελπιζμένα—ς οτζάιανιεμ. Ράχι—σπινά. Σινχιζμένος—ραςτέριανιι.

βρισκόμυνα πια στον κόζμο. Μα εσί, ι τεχνιτί-συ αναπνοί έκανε θάβμα.

ΒΑΛΙΑΣ (κε πιστέβι κε δεν πιστέβι). Ι τεχνιτί-μυ αναπνοί;.. Α...Σοβαρά...

ΟΛΙ (τον τριγιρίζυνε). Τί λες;... Ε;..

ΒΑΛΙΑΣ. Ι τεχνιτί-μυ αναπνοί... Ι δικί-μυ τεχνιτί... Ι δικί-μυ... (Κλαψιάρικα). Πεδιά...Εγό...εγό...άλο δε θα το κάνο...

ΚΑΤΙΑ. Τί δε θα κάνις;

ΚΟΛΙΑΣ. Ψέματα δε θα πις;

ΒΑΛΙΑΣ. Όχι... Τεχνιτί αναπνοί άλο δε θα κάνο...

ΦΕΝΙΑ. Γιατί; Μα πιος θα μας γλίτονε το Βόβα;

ΒΟΒΑΣ. Αφτός ύτε κσέρι να κάνι τεχνιτί αναπνοί.

ΒΑΛΙΑΣ (απελπιζμένα). Πεδιά... Εγό δεν κσέρο, πος έγινε έτσι... Εγό...Εγό δεν κσέρο να κάνο τεχνιτί αναπνοί. Μα τόρα θα μάθο. Κε αναπνοί κε το ιγιονομικό μίνιμομ...Πιονέρικο λόγο, ότι θα το μάθο.

ΑΒΛΕΑ

Πανιγιρικά—τορζζέστβενο.

ΜΙΘΙ ΤΥ ΕΣΟΠΥ

Ο ΓΕΟΡΓΟΣ ΚΕ ΤΟ ΦΙΔΙ

Ἕνας γεοργός ίβρε το χιμόνα ένα φίδι παγομένο απτο κρίο. Το λιπίθικε, το σίκοσε κε τὄβαλε στον κόρφο-τυ.

Το φίδι άμα ζεστάθικε κσαναζοντάνεπσε κε δάνκασε το γεοργό. Ἔτσι αντάμιπσε τον εβεργέτι-τυ.

ΤΟ ΚΥΝΥΠΙ ΚΕ ΤΟ ΒΟΔΙ

Ἕνα κυνύπι κάθισε πάνο στο κέρατο ενός βοδιύ κε τραγυδύσε. Το κυνύπι ίπε στο βόδι:

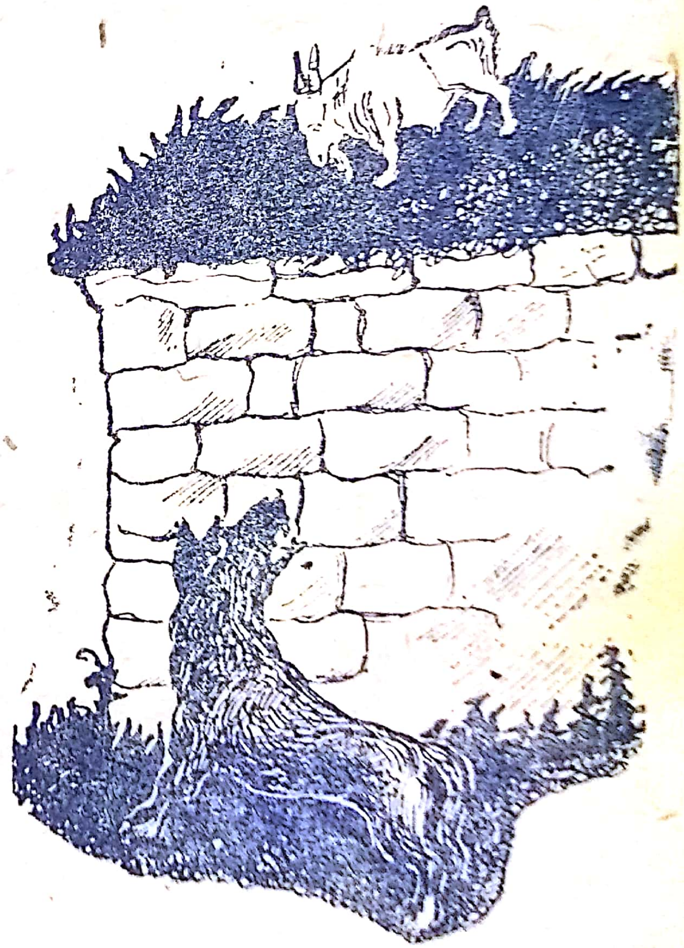
—Αν συ κάνο βάρος, να φίγο.

Το βόδι απάντισε:

— Ὕτε όταν ίρθες τὄνιοσα, ύτε αν απομίνις μυ μέλι.

Ο ΚΑΒΥΡΑΣ Κ'Ι ΑΛΕΠΥ

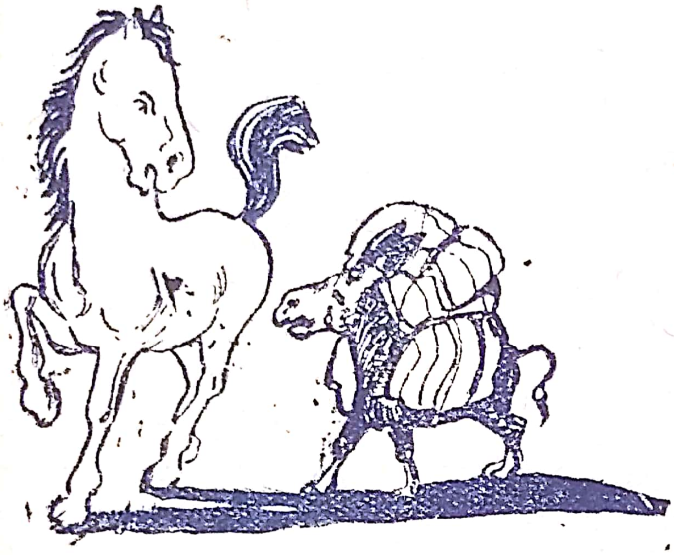
Ἕνας κάβυρας βγίκε απτί θάλασα κ' έβοσκε χορτάρι. Τον ίδε μια πιναζμένι αλεπύ, έτρεκσε κε τον άρπακσε. Ὅταν ίταν να τον φάγι ι αλεπύ, ο κάβυρας ίπε:

— Κάλα να πάθο. Ἴμυνα θαλασινός κε θέλισα να γίνο στεριανός.

ΤΟ ΚΑΤΣΙΚΙ ΚΙ' Ο ΛΙΚΟΣ

'Ενα κατςίκι βριςκότανε πάνο ςε μια ςτέγι. Απ' εκί ίδε να περνάι κάτο ένας λίκος. Το κατςίκι τον κοροίδεβε κε τον περιγελύςε.

Ο λίκος ίπε:

— Δεν ίςε ςι πυ με βρίζις, μα ο τόπος.

Τ' ΑΛΟΓΟ ΚΙ' Ο ΓΑΙΔΑΡΟΣ

Ένας άνθροπος ίχε άλογο κε γάιδαρο. Μια μέρα εκί πυ πιγένανε, ο γάιδαρος ίπε ςτ' άλογο:

— Κυράςτικα πολί. Το φορτίο-μυ ίνε μεγάλο. Δε βαςτό πια. Θα πέςο. Αν θέλις να γλιτόςο, πάρε ένα μέρος απτο φορτίο-μυ.

Τ' άλογο δεν ίθελε. Κι' ο γάιδαρος έπεςε απτιν κύραςι κε πςόφιςε.

Ο νικοκίρις έβαλε τότε όλο το φορτίο πάνο ςτ' άλογο κε φόρτοςε κε το τομάρι τυ γαιδάρυ.

Τ' άλογο βονκύςε κ' έλεγε:

— Αλίμονο, τί έπαθα το καιμένο! Δεν ίθελα να πάρο ένα μικρό βάρος κε νά τόρα ςικόνο όλο το φορτίο κε το τομάρι.

Μίθι—μπάςνι.
Γεοργός—ζεμλεντέλετς.
Αιπίθικε—ποζζαλέλ.
Αντάμιπςε—βοζναγραντίλ.
Εβεργέτις—μπλαγοντέτελ.
Κυνύπι—κομάρ.
Τύνιοςα—ποτζύβςτβοβαλ.
Μυ μέλι—μενιά ιντερεςύιετ.
Κάβυρας—κραμπ.
Στεριανός—ζζίτελ ςύςςι.
Κατςίκι—κοζά.
Στέγι—κρίςςα.
Κοροίδεβε—ιζντεβάλςα.
Περιγελύςε—ναςμεχάλςα.
Κυράςτικα—υςτάλ.
Τομάρι—ςκύρα.
Αλίμονο—υβί.

Ε. ΡΑΣΠΕ.

Ι ΠΕΡΙΠΕΤΙΕΣ ΤΥ ΜΙΥΝΧΑΥΖΕΝ

ΣΠΙΘΕΣ ΑΠΤΑ ΜΑΤΙΑ

Στιν Πετρόπολι ζύσα καλά.

Πίγενα ςιχνά στο κινίγι, κε τόρα θιμάμε εφχαρίςτος εκίνο τον έφθιμο κερό, οπόταν σχεδόν κάθε μέρα μυ ςινέβεναν τόσες θαβμάςιες ιστορίες.

Μια ιςτορία ίτανε πολί διαςκεδαστικί.

Το ζίτιμα ίνε, ότι απτο παράθιρο τις κρεβατοκάμαράς-μυ φενότανε μια μεγάλι τεχνιτί λίμνι, όπυ βριςκότανε πάρα πολί λογιό λογιό κινίγι.

Ένα πρωί ςίμοςα ςτο παράθιρο κε ίδα κάμποσες αγριόπαπιες ςτι λίμνι.

Άρπαξα ςτι ςτιγμί το τυφέκι-μυ κε βγίκα τρεχάτος απτο ςπίτι.

Μα ςτι βιάςι-μυ, τρέχοντας απτι ςκάλα, χτίπιςα το κεφάλι-μυ ςτιν πόρτα κε τόσο δινατά, πυ απτα μάτια-μυ πετάκςανε ςπίθες.

Αφτό δε με σταμάτιςε.

Έτρεκςα παραπέρα. Νά επιτέλυς κ' ι λίμνι. Σιμάδεπςα τιν πιο παχιά πάπια, θέλο να πιροβολίςο—κε, τί φρίκι, βλέπο, ότι το τυφέκι-μυ δεν έχι τςακμακόπετρα. Κε δίχος τςακμακόπετρα δεν μπορί κανίς να πιροβολίςι.

Τί να κάνο; Να τρέκςο στο ςπίτι για να πάρο τιν τςακμακόπετρα;

Μα ι πάπιες μπορύν να πετάκςυν.

Κατέβαςα λιπιμένος το τυφέκι-μυ, καταριόμυνα τιν τίχι-μυ, κι' άκςαφνα ίρθε ςτο κεφάλι-μυ μια λαμπρί ςκέπςι. Μ' όλι τι δίναμί-μυ χτίπιςα με τι γροθιά το δεκςί μάτι-μυ. Απτο μάτι-μυ, βέβεα, έτςι κε πέτακςαν ςπίθες, κε τιν ίδια ςτιγμί κόροςε το μπαρύτι. Νε! Το μπαρύτι κόροςε, το τυφέκι πιροβόλιςε, κε ςκότοςα με μια τυφεκιά δέκα θαβμάςιες πάπιες. Σας ςιμβυλέβο κάθε φορά, όταν θα θελίςετε ν' ανάπςετε φοτιά, να βγάζετε απτο δεκςί-ςας μάτι τέτιες ςπίθες.

Σπίθες—ίςκρι.
Περιπέτιες—πρικλιυτζένια.
Σιχνά—τζάςτο.
Κινίγι—οχότα, ντιτζ.
Θιμάμε—πόμνιυ.
Εφχαρίςτος—ς υντοβόλςτβιεμ.
Σχεδόν—ποτζτί.
Έφθιμος—βεςιόλιι.
Σινέβεναν—ςλυτζάλις.
Διαςκεδαςτικός—ζαμπάβνιι.
Κρεβατοκάμαρα—ςπάλνια.
Τεχνιτί λίμνι—πρυντ.
Αγριόπαπια—ντίκαια ύτκα.
Στι ςτιγμί—μίγομ.
Βιάςι—ςπέςςκα.
Επιτέλυς—νακονέτς.
Σιμάδεπςα-πριτςελίλςα.

Πιροβολίςο—ςτρελιάτ.
Φρίκι—ύζζας.
Τςακμακόπετρα—κρέμεν.
Λιπιμένος—πετζάλνιι.
Καταριόμυνα—προκλινάλ.
Τίχι—ςυτμπά.
Λαμπρός—μπλεςτιάςτζιι.
Σκέπςι—μιςλ.
Ίδιος—τοτ ζζε ςάμιι.
Κόροςε—βςπίχνυλ.
Σιμβυλέβο—ςοβέτυιυ.
Άλοςτε—βπρότζεμ.
Περιςτατικό—ςλύτζαι.
Πικνός—γυςτόι.
Διςτιχός—κ ςοζζαλένιυ.
Βόλι—πύλια.
Παρέα—κομπάνια.

Φιλέπςο—υγοςτίτ.
Φιλόκςενος—γοςτεπριίμνιι.
Ανιχτοχέρις—ςτζέντριι.
Διςταχτικά—νερεςςίτελνο.
Σάκος—ςύμκα.
Λαρδί—ςάλο.
Εκςέρετος—οτλίτζνιι.
Δόλομα—πριμάνκα.
Λεπτός—τόνκιι.
Έπλεπςαν—πριπλίλι.
Κατάπιε—προγλοτίλα.
Λέμαργα—ζζάντνο.
Κλοςτί—νίτκα.
Χάντρες—μπύςι.
Φανταςτίτε—πρεςτςτάβιτε.
Λία—ντομπίτζα.
Μάγερας—πόβαρ.

Κυζίνα—κύχνια.
Γέβμα—ομπέντ.
Δίπνο—ύζζιν.
Κςακυζμένος—ζναμενίτιι.
Σιμπόςιο—πιρ.
Τρομερά—υζζάςνο.
Κυράςτικα—υςτάλ.
Θέςι—μέςτο.
Γενέος—χράμπριι.
Εφεβρετικός—ναχότζιβιι.
Τιμόνι—ρυλ.
Διεφθίνο—υπραβλιάτ.
Απλά—πρόςτο.
Στραγκύλιςα—ςβερνύλ.
Καπνοδόχος—τρυμπά.
Ντζάκι—οτζάγ.
Εφτιχός—κ ςτζάςτιυ.
Δεν ίχε προφτάςι—νε υςπέλ.

ΘΑΒΜΑΣΙΟ ΚΙΝΙΓΙ

Μυ ςινέβεναν, άλοςτε, κε πιο διαςκεδαςτικά περιςτατικά. Μια φορά πέραςα ςτο κινίγι όλι τι μέρα κε κατά το βράδι βρέθικα μέςα ς' ένα πικνό δάςος μπροςτά ςε κάπια μεγάλι λίμνι, πυ ίτανε παραγιομιζμένι από αγριόπαπιες. Στι ζοί-μυ δεν ίδα τόςες πάπιες!

Διςτιχώς, δε μυ ίχε απομίνι ύτε ένα

βόλι.

Κ' ίςια-ίςια εκίνο το βράδι περίμενα νἄρθι ςτο ςπίτι-μυ μια μεγάλι παρέα από φίλυς, κε ίθελα να τυς φιλὲπςο με κινίγι.

Εγό γενικά ίμε άνθροπος φιλόκςενος κι' ανιχτοχέρις. Τα γὲβματα κε τα δίπνα-μυ ίτανε κςακυζμένα ς' όλι τιν Πετρύπολι. Πός να γιρίςο ςτο ςπίτι δίχος πάπιες;

Στεκόμυνα πολίν κερό διςταχτικά κι' άκςαφνα θιμίθικα, ότι μέςα ςτιν κινιγετικί-μυ τςάντα απέμινε ένα κοματάκι λαρδί.

Ζίτο! Αφτό το λαρδί θα γίνι εκςέρετο δόλομα! Τὄβγαλα απτιν τςάντα, τὄδεςα γλίγορα ς' ένα μακρί κε λεπτό ςκινί κε τὄρικςα ςτο νερό.

Ι πάπιες, άμα ίδανε το φαγόςιμο, έπλεφςαν αμέςος κε ίρθανε ςτο λαρδί.

Μια απ' αφτές το κατάπιε λέμαργα.

Μα το λαρδί ίτανε γλιςτερό κε, περνόντας γλίγορα μέςα απτιν πάπια, βγίκε από πίςο-τις!

'Ετςι ι πάπια βρέθικε ςτο ςκινὶ-μυ.

Τότε ἰρθε ςτο λαρδί δέφτερι πάπια, κ' ἐπαθε το ίδιο. Ι μια πὰπια ίςτερα απτιν άλι κατάπινε το λαρδί κε περνύςε ςτο ςκινί-μυ, ςα ςε κλοςτί. Δεν πέραςαν δέκα λεφτά, κ' όλες ι πάπιες περὰςανε ςτο ςκινί ςα χάντρες. Μπορίτε να φανταςτιτε, πόςο χερόμυνα να βλέπο μια τέτια πλύςια λία. Μυ απέμινε να τραβίκςο κε να βγάλο τις πιαζμένες πάπιες κε να τις φέρο ςτο μάγερά-μυ ςτιν κυζίνα. Θα ίνε θαβμάςιο ςιμπόςιο για τυς φίλυς-μυ!

Μα δεν ίτανε τόςο έφκολο να βγάλο τόςες πολές πάπιες.

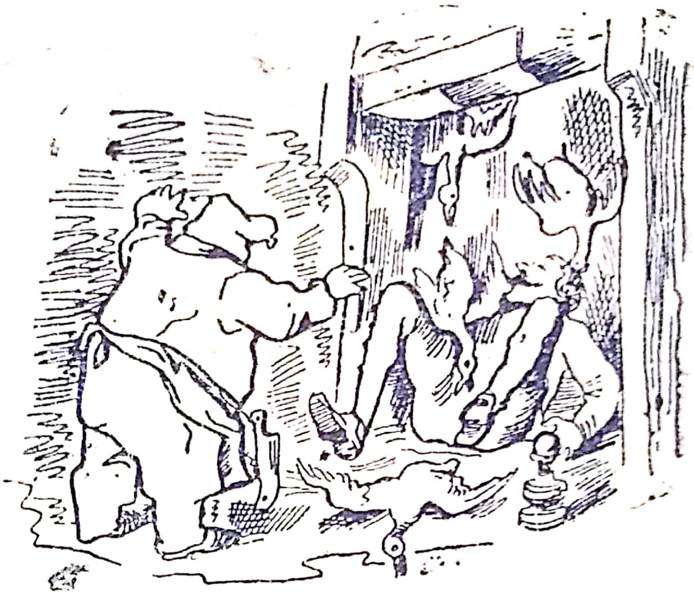
'Εκανα λίγα βίματα κε κυράςτικα τρομερά. 'Ακςαφνα—μπορίτε να φανταςτίτε το θαβμαζμό-μυ!—ι πάπιες πέτακςαν ςτον αέρα κε με ςίκοςαν ςτα ςίνεφα.

'Ενας άλος ςτι θέςι-μυ θα τἄχανε, μα εγό ίμε άνθροπος γενέος κ' εφεβρετικός.

'Εφτιασα τιμόνι απτι ζακὲτα-μυ κε, διεφθίνοντας τις πάπιες, πέταχσα γλίγορα στο σπίτι.

Μα πός να κατεβό κάτο; Απλύστατα! Ι εφεβρετικότιτὰ-μυ με βοίθισε κ' εδό. Στρανκύλισα κὰμποσα κεφάλια, κι' αρχίσαμε σιγά-σιγά να κατεβένυμε.

Βρέθικα ίσια-ίσια στον καπνοδόχο τις κυζίνας-μυ! Να βλέπατε μόνο, πός σάστισε ο μάγεράς-μυ, όταν βρέθικα μπροστά-τυ στο ντζάκι!

Εφτιχός, ο μάγερας δεν ίχε προφτάσι ακόμα ν' ανάπσι φοτιά στο ντζὰκι.

Ι ΜΑΙΜΥ ΚΕ ΤΑ ΓΙΑΛΙΑ

Αδινάτισε το φός-τις μια μαιμύ στα γιρατιά-τις
κε δε βλέπι πια καλά.
Κε νά, μια γιτόνισά-τις:
«Δεν ίνε κακό μεγάλο, κίτα, λέι, να βρις γιαλιά.
Ι ανθρόπι με εκίνα
κε ι γέρι βλέπυν φίνα!
Τι γιτόνισα ακύι ι μαιμύ κε μια ντυζίνα
εκυβάλεσε γιαλιά.
Τα γιρνά εδό εκίθε, στο κρανίο-τις τα βάζι,
τα μιρίζετε, τα λίχι, στιν υρά-τις τα περνά.
Μα τυ κάκυ ι κακομίρα ι μαιμύ-μας κοπιάζι,
δε φελάνε τα γιαλιά.

«Τφυ, στο διάολο!—φονάζι θιμομένα—
ίν' κυτί, όσι πιστέβυν στον ανθρόπον τιν πσεφτιά.
Νά γελάσανε κε μένα,
τα γιαλιά αφτά δεν έχυν μίτε δράμι μιαλά!»
Κε πετά αππον καιμό-τις
τα γιαλιά, αππο θιμό-τις
παν' στις πέτρες με ορμί.
Χίλια γίνοντε κομάτια τα γιαλιά εκί.
Διστιχός κε στυς ανθρόπυς τέτια γίνοντε σιχνά.
Σαν ο άμαθος δεν κσέρι τυ πραμάτυ τιν ακσία,
για ζιμία-τυ το πέρνι, για κακό, για σίμφορά,
κε αν ίνε πιο αγρίκος, οιμέ τότε, διστιχία,
το κλοτσάι, το πετά.

Μετάφρασι **Δ. ΕΡΙΣΤΕΑ.**

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ Μ'ΕΝΑ ΦΙΔΙ

Μια φορά πίγαμε στο δάςος με τον πατέρα-μυ για μανιτάρια. 'Οταν βγίκαμε απτο σπίτι, ο κερός ίτανε ζεστὸς, έφενκε ο ίλιος. Πίραμε μαζί-μας ψομί, ένα μπουκάλι νερὸ κι' αβγά.

Ο πατέρας ίπε στι μάνα-μυ: «Εμίς το βράδι θάρθυμε».

Το δάςος ίτανε μακριά από μας, κε στο δρόμο ίτανε τόσι ζέστι, όστε εγό έβγαλα το ποκάμισό-μυ. Στο δάςος ίτανε πολά μανιτάρια. Εμίς με τον πατέρα-μυ όλο κυβεντιάζαμε κε δεν ίδαμε, ότι στον υρανό ίνε πάρα πολά σίνεφα.

'Οταν ετιμαστίκαμε πια να πάμε στο σπίτι, ο πατέρας μυ λέι: «Δεν μπορό καθόλυ να θιμιθό σε πια μεριό πρέπι να πάμε». Χάσαμε το δρόμο. 'Ακςαφνα άρχισε δινατί βροχί. 'Ολο πιγέναμε, μα δεν μπορύσαμε να βγύμε στο δρόμο. Κε σκοτίνιαζε ολότελα κ' εγό πολί φοβόμυνα. Τότε ο πατέρας μυ λέι: «Κυράστικες, ας περάσυμε τι νίχτα στο δάσος. Κε το προί θα βρύμε το δρόμο να πάμε στο σπίτι».

Φάγαμε, ο πατέρας έστροσε το σακάκιτυ κε πλογιάσαμε δίπλα σιμά σ' ένα μικρό κύτσυρο. Κιμίθικα πολί γλίγορα.

Κςίπνισα απ' ένα χτίπιμα. Ο πατὲρας με χτίπισε δινατά με το χέρι-τυ. Στιν αρχὶ τίποτα δεν κατάλαβα. 'Ιστερα φάνικε, ότι πάνο-μυ σερνότανε ένα φίδι. Ο πατέρας κςίπνισε, το ίδε κε το έρικςε παράμερα. Το φίδι θίμοσε κε συςύρικςε. Εγό τόσο φοβίθικα, όστε δεν μπορύσα ύτε να φονάκςο. Ο πατέρας μ' άρπακςε κ' έτρεκςε. Μα όπος φένετε το φίδι θίμοσε πολί, γιατί έτρεχε από πίσο-μας. Για τον πατέρα-μυ ίτανε πολί δίσκολο να με βαστάι κ' εγό έτρεκσα μόνος. 'Ακςαφνα ο πατέρας φόνακςε χαρύμενα. 'Ιδε ὲναν άνθροπο με τυφέκι πάνο στο άλογο. Ο πατέρας έτρεχε κε το φόναζε να πιροβολίσι το φίδι.

Ο άνθροπος πίρε το τυφὲκι-τυ, σιμάδεψε κε πιροβόλισε. Το βόλι έσπασε το κεφάλι τυ φιδιύ, πυ ίχε σιρθί πια πολί σιμά.

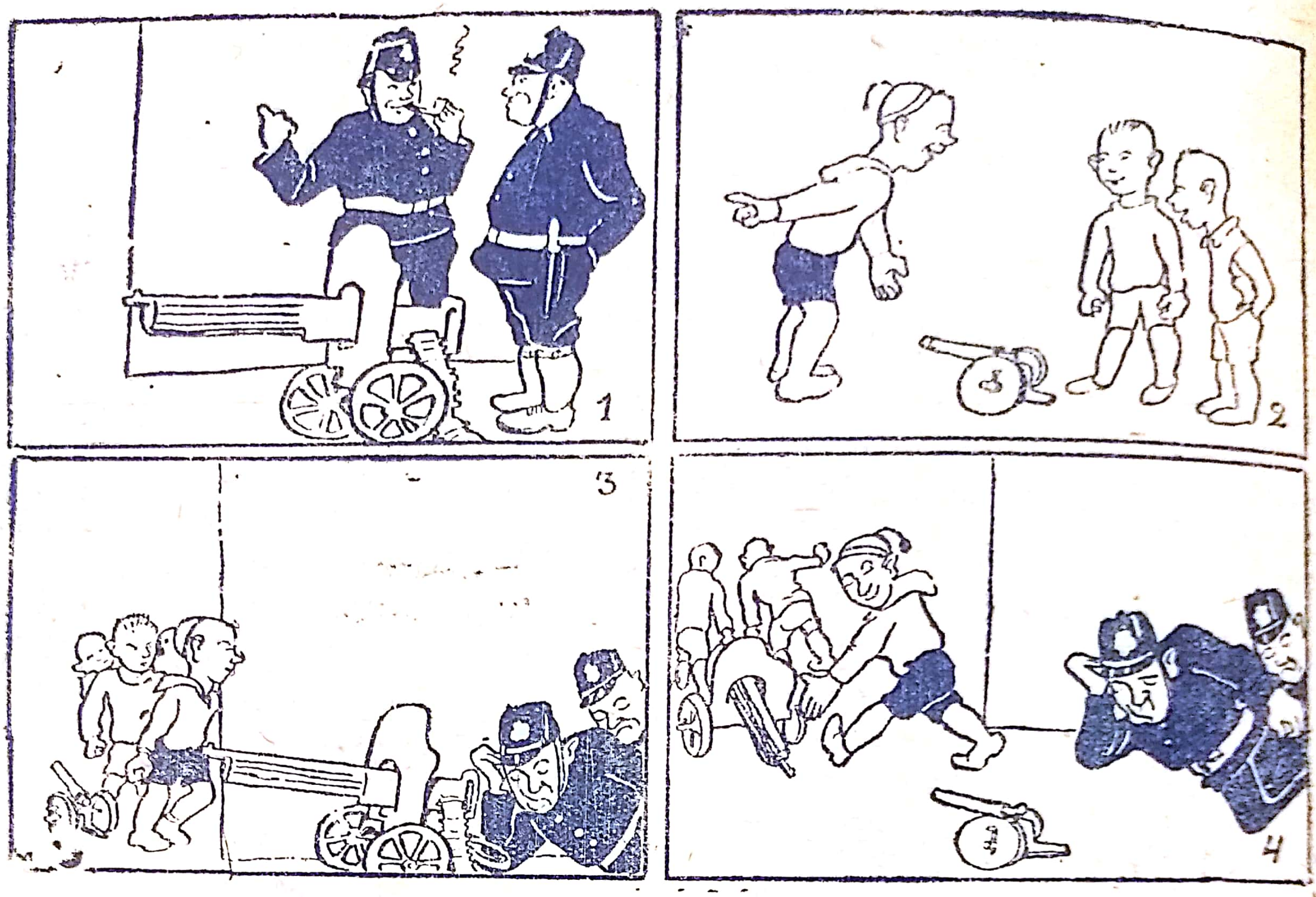
Ο πατέρας ρότισε αφτό τον άνθροπο το δρόμο για το χοριό. Κε πίγαμε στο σπίτι. 'Οπος φὰνικε, περάσαμε τι νίχτα σχεδόν σιμά στο δρόμο.

Μανιτάρια—γριμπὶ.
Κυβεντιάζο—ραζγοβάριβατ.
Καθόλυ—νικάκ.

Θιμιθό—βςπόμνιτ.
Κυράστικα—υστάλ.
Πλαγιάζο—λεζζάτ.

Δίπλα—ριάντομ.
Παραμερα—β στόρονυ.
Θιμοσε—ρασέρντιλσα.

Συςύρικςε—ζασςιπέλ.
Πιροβολό—στρελιάτ.
Βόλι—πύλια.

Α. ΔΙΜΙΤΡΙΥ

Ο ΚΑΡΙΔΑΣ

V.

1.

'Αφαντοι στυς δρόμυς πάι
Ο Καρίδας κε παντύ
Χόνετε, να δι ζιτάι
Τα τσαλίμια τυ εχτρὺ.
Νά διο ςςύτςμαν πςιθιρίζυν,
Πος ςιμόνυν ι γιορτές
Τυ Οχτόβρι, φοβερίζυν
Να «γλεντίςυνε» μαθές.
- «Χάιλ Χίτλερ»! Θα τυς δίκςο
Τα κυρέλια πυ φορύν.
Γανς, φοτιά γερί θ'ανίκςο.
Ράχες, πλάτες θα πςιθύν.
Ι βροντές θα κάνυν κόρο.
Θα περάςυμε καλά.
Μπίρα θάχυμε για δόρο
Κε λυκάνικα πολά.
Κι' ο Καρίδας-μας ςιμά-τυς
'Ινε, τςίτοςε τ'αφτί.
'Ακυςε τιν καφχιςιά-τυς,
Τρέχι τότε να το πι.

2.

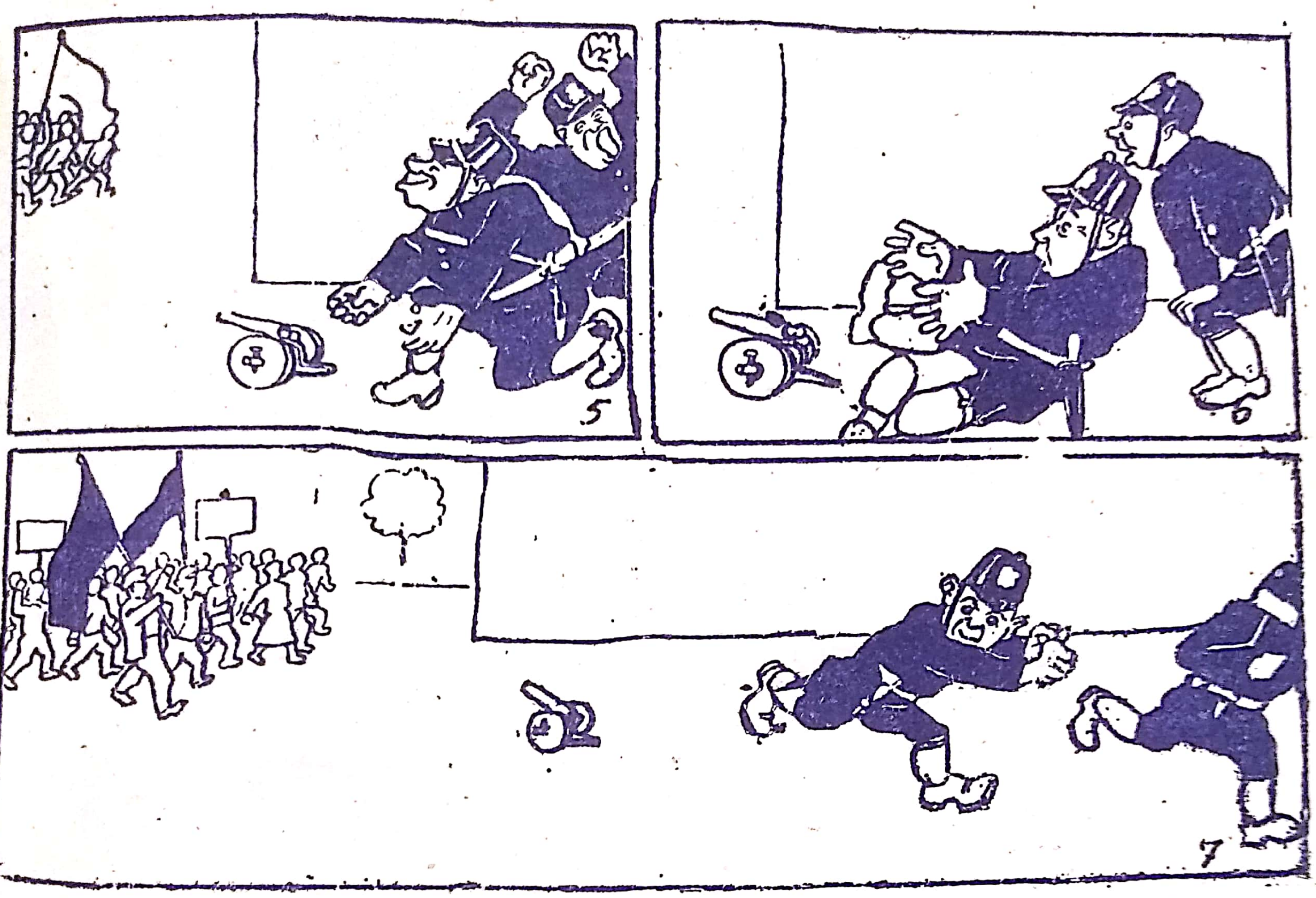
'Επιαςε πολές φιλίες
Με τα κςένα τα πεδιά
Ο Καρίδας, οδιγίες
Για τι μάχι δίνι πια.
'Εχυν τα πεδιά κανόνι
Πεχνιδιάτικο, μικρό
Κε μαζί-τυς πλάνο στρόνι
Να νικίςυν τον εχτρό.

3.

Μα κ'ι ςςύτςμαν πολιβόλο
'Εχυν στίςι στι γονιά.
Πύ να κςέρυνε τι ρόλο
Θα τυς δόςυν τα πεδιά.
Κςαπλομένι ροχαλίζυν.
Βλέπυν όνιρα γλικά.
Με παράςιμα γιρίζυν
Καθαφτό γερμανικά.

4.

Βάζυν τα πεδιά με δόλα
Το κανόνι στι γονιά.
Πέρνυνε το πολιβόλο
Φέβγυν γλίγορα μακριά.

5.

Βγένυν πλίθος ι εργάτες.
Διαδίλοςι περνά
Με ςιμέες κε πλακάτες,
Με τραγύδια γιορτινά.
Με ςφιγμένες τις γροθιές-τυς
Ι εργάτες περπατύν.
Απτον κρότο, τις φονὲς-τυς,
Ε, κ'ι ςςύτςμαν πια κςιπνύν...

6.

Ρίχνυντε στο πολιβόλο
Για ν'ανίκςυνε φοτιά...
—Α, τις κάλτςες τυ διαβόλυ
Πας ςκαρόςανε δυλιά!
Φρίντριχ, κίτα 'δο τί φρίκι!
Τί θα πι ο διεφθιντίς;
'Ακυ δα μαςκαριλίκι.
Τί θα πάθυμε να δις!

Δρόμο πέρνυν φοβιζμένι
Με κατάρες κε βριςιές,
Μανιαζμένι, λιςιαζμένι,
Φάτςες ὲχυνε χλομές.

7.

Τρέχυν ςα βρεμένες γάτες
Πια ι ςςύτςμαν να κριφτύν.
—Ροτ φροντ! Ροτ φροντ!—Ι εργάτες.
Νικιφόρα προχορύν.
Με χαρά πολί γιορτάζυν
Τυ Οχτόβρι τι γιορτὶ
Κε τα δινατά-τυς βάζυν
Να νικίςυνε κι'αφτί.
Χίτλερ, ςςύτςμαν για να χάςυν,
Να περάςυν ι καιμί,
Τα πεδιά-τυς να ςπυδάςυν,
Νἄχυν λεφτεριά, πςομί!

ΤΙΜΙ 30 Καπ.

ЦЕНА 30 Коп.

ΔΙΛΟΣΙ

Επιδί ι αποςτολί τυ περιοδικύ-μας δεν ίταν ος τόρα κανονικί κε πολί ςιντρομιτές δεν έπερναν τον «Πιονέρο», γι' αφτό ι ςίνταχςι απεφάςιςε να ςτέλνι απτιν πρότι τυ Σεπτέβρι μόνι-τις το περιοδικό ςτυς ςιντρομιτές-μας.

Όςι δε θα πέρνυν τον «Πιονέρο» πρέπι να απεφθίνυντε άμεςα ςτι ςίνταχςι.

Τις ςιντρομές πρέπι να τις ςτέλνετε μέςον τυ ταχιδρομίυ ςτι διέφθινςι τυ περιοδικύ:

ΜΑΡΙΥΠΟΛΙ, ΑΠΑΤΟΒΑ, 24

Ι ςιντρομί ςτον «Πιονέρο» κοςτίζι:

ΓΙΑ 3 ΜΙΝΕΣ	90 καπ.
„ 6 „	1ρυβ. 80 καπ.
„ 1 ΧΡΟΝΟ	3ρυβ. 60 καπ.

ΠΕΔΙΑ!

Γραφτίτε όλι-ςας ςιντρομιτές ςτον «Πιονέρο». Ίνε το μόνο περιοδικό-ςας.

Ι ΣΙΝΤΑΚΣΙ

ДОНЕЦКОЕ ОБЛАСТНОЕ
ГРЕЧЕСКОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО

ΕΛΙΝΙΚΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ
ΤΥ ΔΟΝΜΠΑΣ

Μαριύπολι, Απάτοβα 24. Τιλέφονο 8-171

ΙΠΕΦΘΙΝΟΣ ΣΙΝΤΑΧΤΙΣ: **Χ. Σ. ΣΣΟΤΙΔΙΣ.**

Стат. форм. 186x264 2 печ. лист. — в листе 69.120. знак. Тираж 1300.

Міськліт 6. —м. Маріупіль, держдрукарня ч. 3.—Зам. № 4600